



RĪGAS ANNIŅMUIŽAS JAUNĀ PAMATSKOLA

Kleistu iela 14, Rīga, LV-1067, tālrunis 67474769; 67474770, e-pasts:
ramps@riga.lv

Rīgas Anniņmuižas Jaunās pamatskolas Audzināšanas darba programma 2025./2026. – 2027./2028. mācību gadam

Rīgas Anniņmuižas Jaunās pamatskolas audzināšanas darba programma balstīta valstiski izvirzītajās audzināšanas darba vadlīnijās skolēna vērtībizglītības attīstībai, līdzatbildības, dzīves prasmju, karjeras izaugsmei, sadarbībā ar skolēna ģimeni, dažādu institūciju un sabiedrības atbalstu, izglītības kvalitātes pieejas nostiprināšanā. Klases audzinātājs veic audzināšanas darbību un sniedz atbalstu audzināmās klases skolēniem, risinot ar skolēnu personības veidošanos un attīstību saistītus jautājumus, sadarbībā ar skolēnu vecākiem, skolas administrāciju, pedagogiem, atbalsta personālu un valsts, pašvaldības atbildīgām institūcijām, vienlaicīgi rūpējoties par labvēlīgu klases vidi un saliedētu klases kolektīvu.

Šī programma ir reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus, uzdevumus un plānotos audzināšanas darba rezultātus. Programmai ir ieteikuma raksturs, to var izmantot ikviens skolas pedagogs un klases audzinātājs savā darbā ar klasi.

Normatīvie akti un metodiskie norādījumi audzināšanas darba īstenošanai:

Normatīvais dokuments	Nosaukums	Stājas spēkā
Apvienoto Nāciju Organizācija (ANO)	„Bērnu tiesību konvencija”	02.09.1990.
Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludinājis likumu	„Bērnu tiesību aizsardzības likums”	22.07.1998.
Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludinājis likumu	„Vispārējās izglītības likums”	14.07.1999.
Saeima ir pieņēmusi un	„Izglītības likums”	01.06.1999.

Valsts prezidents izsludinājis likumu		
Ministru kabineta noteikumi Nr.981	„Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtība”	05.09.2009.
Ministru kabineta noteikumi Nr.89	„Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi”	04.02.2011.
Ministru kabineta noteikumi Nr. 480	"Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu 2 izvērtēšanas kārtība”	26.07.2016.
Ministru kabineta noteikumi Nr. 416	„Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem”	01.09.2020.
Ministru kabineta noteikumi Nr. 747	„Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem”	01.09.2020.
Ministru kabineta noteikumi Nr.474	„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”	26.08.2023.
Valsts izglītības satura centra metodiskais līdzeklis	„Ieteikumi klases stundu programmas īstenošanai”	2016.gadā
Valsts izglītības satura centra metodiskais līdzeklis	„Atbalsta materiāli pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai”	2018.gadā
Valsts izglītības satura centra metodiskais līdzeklis	„Vadlīnijas pārejai uz mācībām latviešu valodā”	2023.gadā

Audzināšanas darbu reglamentējošie dokumenti skolā:

- skolas nolikums;
- skolas attīstības plāns;
- pašvērtējuma ziņojumi;
- skolas iekšējās kārtības noteikumi;
- audzināšanas darba programma;
- audzināšanas darba plāns;

- skolas drošības noteikumi izglītojamajiem;
- klašu audzinātāju dokumentācija;
- interešu izglītības programma;
- karjeras izglītības programma.

Prioritāte

Rakstura izglītības īstenošana lingvistiski neviendabīgā vidē, pārejot uz Vienotu skolu:

- Kā veicināt skolēnu rakstura īpašību attīstību, piemēram, atbildību, patstāvīgumu, neatlaidību, paškontroli, sadarbības prasmes, balstoties skolas vērtībās (atbildība, mīlestība, jaunrade, fantāzija), un kuras būs nepieciešamas, lai gūtu panākumus mācībās un citās dzīves jomās.
- Veicināt brīvprātīgā darba pieredzes ieguvu skolā, radot iespēju skolēniem sniegt savai skolai, sabiedrības attīstībai vietējā, valsts un starptautiskā mērogā.
- Nodrošināt iespējas skolēniem uzņemties iniciatīvu un attīstīt līdera spējas.

Mērķis

Mērķtiecīgi veidot apzināta cilvēka pamatvērtības, kuras ir vispārpieņemamas visās kultūrās, kā arī tādu vispārcilvēcisko spēju attīstības veicināšana un nostiprināšana, kas nepieciešamas dzīvei un darbam mūsdienu mainīgajā pasaulē.

Tikumus var attīstīt:

Piesaistīt (skolēns) - Skolas kopienā, kur gan skolēni, gan skolotāji kopā veido kultūru un iedvesmojošu ietekmi, lai rādītu piemēru kā pozitīvā, labvēlīgā skolas vidē motivēt un veicināt rakstura attīstību.

Mācīt (skolotājs) - Skola nodrošina tādus izglītojošos procesus gan klasē, gan ārpus tās, kas skolēniem sniedz attiecīgas zināšanas, izpratni, prasmes un īpašības, kas nodrošina rakstura attīstību.

Veicināt (skolēni un skolotāji) – Skola nodrošina dažādas iespējas, kas sekmē skolēna pašnoteikšanos, personisko ieradumu veidošanos. Māca kā attīstīt personīgās vērtības un tikumus, un apņemšanos pilnveidot raksturu, lai veidotu veiksmīgas, atbalstošas attiecības skolā, mājās, sabiedrībā.

Novērtēšanas kritēriji

Skolas novērtēšanas kritēriji Rakstura izglītībai balstās uz tikumiem (skatīt zemāk tabulā), jeb pozitīvo rakstura īpašību attīstīšanu, kas veicina un sekmē skolēnu praktiskās gudrības pakāpenisku attīstīšanu, sniedzot skolēniem iespēju kļūt par kritiski domājošiem cilvēkiem, kas veido un parāda “veselo saprātu”, ko īsteno:

- Visās mācību un audzināšanas stundās, ārpusstundu nodarbībās un pasākumos;
- Skolas dzīves veidošanā Skolēnu pašpārvaldē un Skolas Domē;
- Karjeras pasākumu programmā un tās īstenošanā;

- Humānās pedagoģijas centra izstrādātajās programmās un rekomendācijās;
- Savstarpējā sadarbībā starp klašu audzinātājiem, mācību priekšmetu skolotājiem, skolas atbalsta personālu un skolēnu vecākiem.

PILSONISKIE TIKUMI	INTELEKTUĀLIE TIKUMI	MORĀLIE TIKUMI	DARBĪBAS TIKUMI
Darbs kopienas labā	Refleksija	Drosme	Elastīgums
Draudzīgums	Koncentrēšanās	Līdzjūtība	Neatlaidība
Pilsoniskums	Kritiskā domāšana	Pateicība	Mērķtiecība
Kopības apziņa	Spriestspēja, prātīgums	Taisnīgums	Līderība
Brīvprātīgais darbs	Zinātkāre	Atklātība	Komandas darbs
Sociālais taisnīgums	Attapība	Pazemība	Pārliecinātība
	Atvērtība	Mērenība	Motivācija
	Gudrība	Pašdisciplīna	Tiekšanās
	Radošums	Tolerance	Spēja risināt problēmas
		Viengabalainība	Komunikācijas spējas
		Draudzīgums	
		Cieņa	
		Uzticamība	

Uzdevumi:

1. Veidot zināšanu kopumu par tikumu –

- ✓ kā rīkojas labi cilvēki, kam piemīt šis tikums;
- ✓ kādus ieguvumus sniedz šī tikuma pielietošana;
- ✓ kādas situācijas varētu būt piemērotas šī tikuma pielietošanai;

- ✓ kādas emocijas, vēlmes un jūtas var norādīt mums, ka jāpielieto konkrētais tikums.

2. Spriestspējas attīstīšana –

- ✓ pamatotu spriedumu izdarīšanai;
- ✓ pieņemot lēmumus, kad un kā rīkoties labi;
- ✓ ietverot spēju izskaidrot atšķirības situācijās, kas saistītas ar morālo dzīvi.

3. Tikumu praktizēšana –

- ✓ vēlamā, atpazīstamā un pamanāmā attieksmē;
- ✓ uzvedībā un rīcībā.

Audzināšanas procesā būtiskākie izkopjamie tikumi (skolēna kā indivīda brīvas domāšanas un rīcības izpausmēm):

1. **Atbildība** – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;
2. **Centība** – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;
3. **Drosme** – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;
4. **Godīgums** – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;
5. **Gudrība** – māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;
6. **Laipnība** – vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība;
7. **Līdzcietība** – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;
8. **Mērenība** – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;
9. **Savaldība** – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus.
10. **Solidaritāte** – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgo labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;
11. **Taisnīgums** – godprātīga lemsana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana.
12. **Tolerance** – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas).

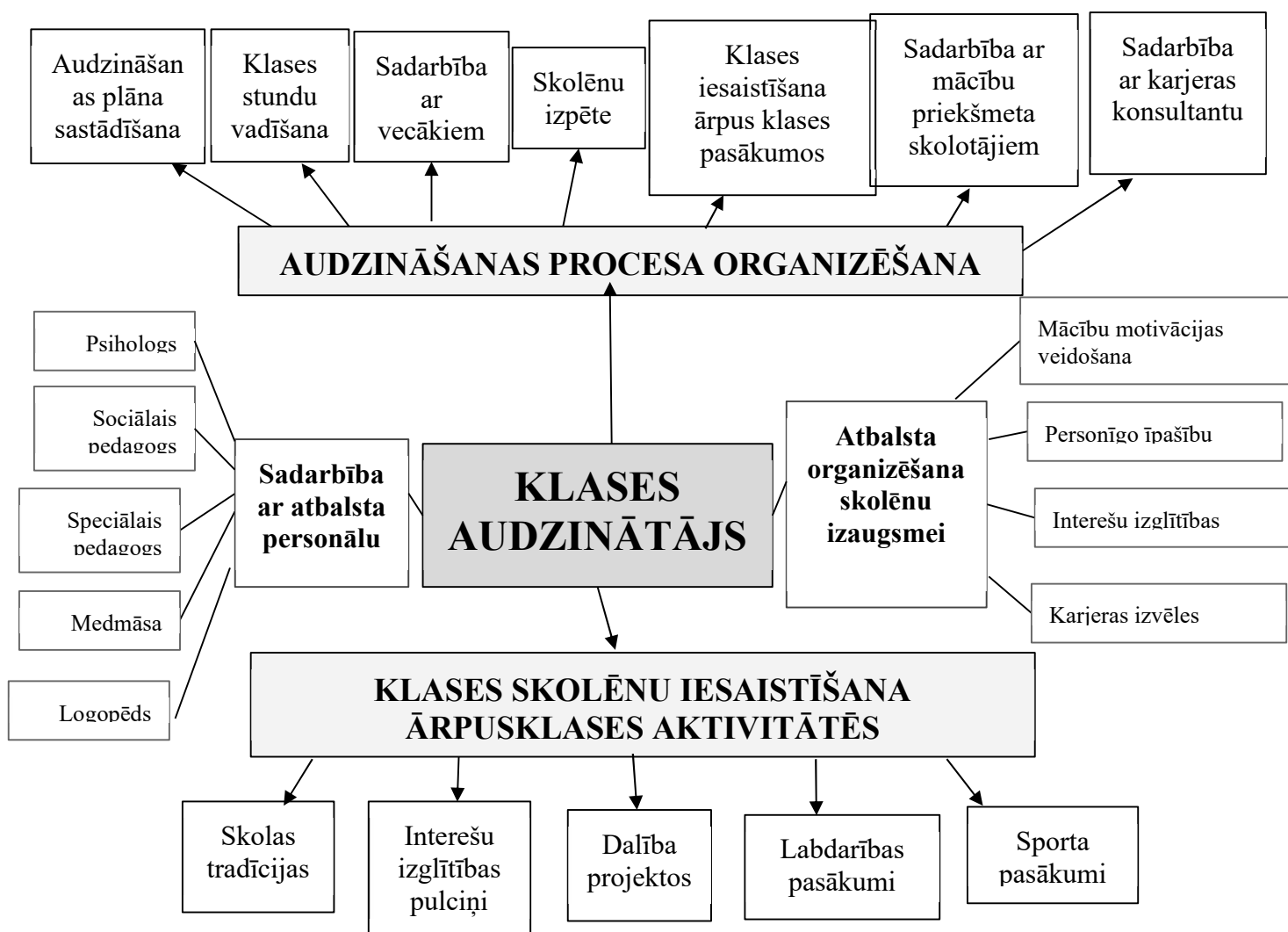
Viss audzināšanas izglītības process skolā tiek organizēts veidojot attiecības starp skolēniem, skolotājiem, skolas darbiniekiem un vecākiem un sabiedrību. Skolai kā vienotai kopienai rūp savu skolēnu emocionālā labsajūta un skolas vērtības ir daļa no tās ikdienas gan mācību procesā, gan ārpus tā. Skolēniem tiek piedāvātas plašas

iespējas iesaistīties skolas pasākumos ne tikai mācību procesa ietvaros, bet tiek īstenotas arī Labdarības akcijas, brīvprātīgais darbs.

Piemērs skolas pieejai:



AUDZINĀŠANAS DARBA STRUKTŪRA



AUDZINĀŠANAS DARBA PRIORITĀTES 2025.-2028.GADAM:

2025./2026.m.g.	2026./2027.m.g.	2027./2028.m.g.
Veicināt piederību savai valstij, pilsētai, skolai. Latviskas vides veidošana pārejā uz Vienotu skolu.	Strukturētas pieejas veidošana – ‘Valsts valodas lietošana – “dzīvas” valodas vide” Pilnveidot karjeras izglītības atbalsta pasākumu plānošanu un veicināšanu.	Sekmēt skolēnu sociāli emocionālo veselību.
MĒRĶI		
Stiprināt izglītojamo pilsonisko apziņu, patriotismu un līdzdalību.	Sekmēt izglītojamo izpratni par izglītības lomu cilvēka dzīvē un veicināt mērķtiecīgu karjeras izvēli.	Veidot atbalstu skolēnu psihoemocionālajai veselībai.
AUDZINĀŠANAS DARBA UZDEVUMI		
- Organizēt skolas pasākumus, kas uzsver skolas un Rīgas Valstpilsētas lepnumu. - Organizēt izglītojošas ekskursijas uz vietējām uzņēmējdarbības vietām, vēsturiskām vietām vai dabas pieminekļiem. - Piedalīties labdarības darbos un sociālajos projektos savā novadā, lai veicinātu atbildības sajūtu un solidaritāti. - Uzturēt skolas tradīcijas un pasākumus, lai veicinātu skolas kopienas sajūtu un uzticēšanos. - Organizēt tematiskas nedēļas vai mēnešus, lai iepazīstinātu skolēnus ar svarīgiem valsts notikumiem.	- Organizēt vieslekcijas un uzņēmumu apmeklējumus, lai skolēniem būtu iespēja iepazīties ar dažādām profesijām un darba vidēm. - Nodrošināt konsultācijas un atbalstu skolēniem, lai palīdzētu viņiem izprast savas intereses, spējas un karjeras mērķus. - Organizēt darbnīcas par karjeras orientāciju, CV rakstīšanu, darba intervijas sagatavošanu utt. - Ievest jaunas skolas tradīcijas, lai veicinātu skolēnu izpratni par karjeras izvēli nākotnē. - Veicināt komunikācijas, vadības un sadarbības prasmes, kas nepieciešamas veiksmīgai karjerai. - Uzturēt kontaktus ar vietējiem uzņēmumiem, organizācijām un citām izglītības iestādēm, lai veicinātu sadarbību un piedāvātu jaunas karjeras izglītības iespējas.	- Sadarbībā ar skolas atbalsta personālu realizēt pasākumus skolēnu atbalstam. - Organizēt diskusijas par līdzjūtību, un kā mēs varam atbalstīt viens otru grūtās situācijās. - Rīkot lomu spēles vai uzdevumus, kas ļauj skolēniem apgūt konfliktu risināšanas stratēģijas, izprotot dažādu pušu viedokļus. - Iemācīt skolēniem dažādas stresa vadības tehnikas, piemēram, meditāciju, jogu vai vizualizāciju. - Organizēt sporta aktivitātes vai pasākumus, kas veicina gan fizisko, gan emocionālo veselību. - Izstrādāt uzdevumus, kas skolēniem palīdz atpazīt un uzslavēt savus sasniegumus, stiprās puses un pozitīvās īpašības.
SASNIEDZAMIE REZULTĀTI		
- Projekti, kas izceļ valsts, Rīgas valstpilsētas un skolas īpatnības, veicina iedzīvotāju lepnumu par savu vidi un identitāti, veidojot saikni starp viņiem un savu dzimto vietu. - Skolas pasākumi, kas akcentē skolas un pilsētas lepnumu, stiprina kopienas sajūtu un palīdz izveidot pozitīvu skolas atmosfēru.	- Ir pilnveidotas izglītojamo zināšanas par karjeras iespējām. - Skolēni prot analizēt un novērtēt savus panākumus un neveiksmes, savas vērtības, vajadzības un iespējas, apzinās savas darbības sekas. - Konsultācijas palīdz skolēniem identificēt savas intereses un spējas, un veido plānu savu karjeru attīstībai.	- Skolēni apzinās un ir informēti par psihoemocionālās veselības nozīmi un atbalsta iespējām. - Sadarbībā ar skolas atbalsta personālu organizētie pasākumi, veicina skolēnu emocionālo atbalstu, palīdzot tiem tikt galā ar grūtām situācijām un problēmām.

KLASES AUDZINĀTĀJS

Izglītības likuma 51.panta „Pedagoga vispārīgie pienākumi” pirmās daļas 2. punktā ir noteikts, ka pedagoga pienākums ir „veidot izglītojamā paša attieksmi pret sevi, citiem, darbu, dabu, kultūru, sabiedrību un valsti, audzināt krietnus, godprātīgus cilvēkus – Latvijas patriotus”.

Klases audzinātāji vistiešāk sniedz atbalstu savas audzināmās klases skolēniem. Viņi sadarībā ar skolēnu vecākiem, skolas pedagogiem, atbalsta personālu, valsts un/vai pašvaldības atbildīgajām institūcijām risina ar skolēnu personības veidošanu un attīstību saistītus jautājumus, tajā pašā laikā rūpējoties par pedagoģiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un saliedētu klases kolektīvu.

Klases audzinātājiem ir šādi **pienākumi**:

Klases audzinātāja pienākumi

Nr.	Klases audzinātāja pienākumi	Katru dienu	Katru nedēļu	Katru mēnesi	Semestrī	Komentāri
1.	Iepazīstināt skolēnus ar izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem (drošības, kārtības instrukcijas)				x	un pēc nepieciešamības
2.	Sekot skolēnu kavējumiem	x				noskaidrot kavējuma iemeslu, skolēna prombūtnes gadījumā sazināties ar vecākiem
3.	Nodod ārsta zīmes skolas medmāsa			x		
4.	Informēt vecākus un skolēnus par aktualitātēm izglītības iestādes dzīvē	x				
5.	Sekot sekmēm, sadarboties ar mācību priekšmeta skolotājiem, lai uzlabotu skolēnu mācīšanas procesa kvalitāti un izaugsmi	x				
6.	Sagatavot sekmju izrakstus			x		
7.	Sagatavot liecības				x	
8.	Pārbaudīt dienasgrāmatas		x			
9.	Veidot klases audzināšanas darba plānu, izvirzot audzināšanas darba uzdevumus					reizi gadā
10.	Veikt audzināšanas darba un skolēnu sasniegumu analīzi un sava darba pašnovērtējumu					reizi gadā
11.	Organizēt vecāku sapulci				x	pēc nepieciešamības var organizēt biežāk
12.	Vadīt klases audzināšanas stundas		x			
13.	Sekot uzvedībai un attiecībām klasē	x				
14.	Organizēt mācību ekskursijas				x	Vismaz reizi gadā
15.	Veicināt klases kolektīva saliedēšanu, kopīgi ar skolēniem un viņu vecākiem organizējot klases pasākumus (ekskursijas, tikšanās, klases vakari u.c.) un veidojot klases tradīcijas					atbilstoši audzināšanas plānam
16.	Atbildēt par skolēnu drošību visos klases organizētajos pasākumos					
17.	Sadarboties ar skolas atbalsta personāla speciālistiem					pēc nepieciešamības

18.	Motivēt skolēnus iesaistīties skolēnu parlamentā un ārpusstundu darbā, tajā skaitā interešu izglītības programmās					
19.	Piedalīties tradicionālajos skolas pasākumos					atbilstoši skolas darba plānam
20.	Iesaistīties skolas organizēto pasākumu un svētku noformējumos					Atbilstoši pasākumu plānam
21.	Piedalīties individuālajās sarunās ar vecākiem				x	un pēc nepieciešamības
22.	Sekot informācijai sociālajos tīklos	x				
23.	Iesaistīties skolas organizētajās programmās	x				
24.	Risināt ar skolēna ēdināšanu saistītus jautājumus	x				
25.	Saņemt/nodot mācību grāmatas					
26.	Sakārtot skolēnu personas lietas					pēc nepieciešamības

Pedagogs audzināšanas darba īstenošanā:

- ir profesionāli neatkarīgs un atbildīgs par izglītības procesā izmantojamās informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvēli un to atbilstību izglītojamā audzināšanas mērķim un uzdevumiem;
- ir objektīvs, lojāls Latvijas valstij un tās Satversmei, neveic aģitāciju, ievēro politisko un reliģisko neitralitāti;
- ar savu rīcību un pausto viedokli nediskreditē izglītības iestādi un valsti;
- pilnveido savu profesionālo kompetenci audzināšanas jautājumos ne mazāk kā sešu stundu apjomā triju gadu laikā pedagoga vispārējo kompetenču modulī.

Katru mācību gadu klases audzinātājs izstrādā **audzināšanas darba plānu**, ņemot vērā Skolas audzināšanas programmu, klases raksturojumu un skolēnu vajadzības.

Audzināšanas plānā iekļauj:

1. klases stundu tematus diskusijām¹ (klases audzinātāju stundu programma tiek veidota 35 klases stundām, atstājot organizatoriskās stundas, kuras klases audzinātājs plāno, ievērojot skolēnu īpatnības, skolas darba plānu, gatavošanos skolas pasākumiem);
2. skolēnu, viņu vajadzību un interešu izpēti sadarbībā ar pārējiem pedagogiem un atbalsta personālu²;
3. sadarbību ar skolēniem un viņu vecākiem;
4. ārpusstundu aktivitātes klases kolektīva saliedēšanā.

¹ **Klases audzināšanas stundu tematiskai plānošanai** ieteicams izmantot 2016. gadā Valsts izglītības satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Ieteikumi klases stundu programmas īstenošanai”, kurā klases stundām ieteiktas šādas tematiskās grupas: „Sevis izzināšana un pilnveidošana”, „Piederība valstij”, „Pilsoniskā līdzdalība”, „Karjeras izvēle”, „Veselība un vide”, „Drošība”. Metodiskie materiāli atrodami Valsts izglītības satura centra mājas lapā www.visc.gov.lv

² **Skolēnu izpēte** tiek balstīta uz audzināšanas darbā izvirzītajām aktualitātēm, skolas un klases audzināšanas izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. Tēmas skolēnu izpētei: sociālā statusa un attieksmju izpēte, personības izpēte, pašnovērtējums, vērtību orientācijas izpēte, mācību pieredzes un kvalitātes izzināšana, saskarsmes izpēte, karjeras izvēles izpēte, mācību motivācijas izpēte. Vērojumi, izpētes rezultāti tiek apkopoti un analizēti, izdarīti secinājumi.

Uzdevumus jeb darbību secību Skolas izvirzītā audzināšanas mērķa sasniegšanai klases audzinātājs formulē patstāvīgi, ņemot vērā konkrētās klases mikroklimatu, savstarpējo attiecību kultūru, vecumposma īpatnības, skolēnu intereses u.c.

Izglītības procesā izmantojamās informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un audzināšanas metožu atbilstību, klases audzinātājs izvērtē, ņemot vērā šādus kritērijus:

- atbilst Satversmei un citos saistošajos tiesību aktos minētajām cilvēktiesībām;
- atbilst sākumskolas, pamatskolas izglītības vadlīnijām vai valsts izglītības standartiem, kā arī šajos noteikumos noteiktajiem izglītības mērķiem un uzdevumiem;
- atbilst vispārdidaktiskajiem principiem, tajā skaitā izglītojamā uztverei, pieredzei un interesēm attiecīgajā vecumposmā, ir mērķtiecīgi, zinātniski un saprotami, nodrošina sistēmiskumu, objektivitāti, pozitīvu mācību un audzināšanas emocionālo fonu;
- neaicina uz cietsirdību un fizisku vai emocionālu vardarbību, nesatur pornogrāfiju, cilvēka pazemošanas, netiklības un atkarību izraisīšu paradumu propagandu;
- nav vērsti uz nacionālā, etniskā, rasu, sociālā vai reliģiskā naida izraisīšanu un radikalizāciju;
- nav vērsti uz personas vai personu grupas diskriminēšanu rases, tautības, dzimuma, vecuma, valodas, sociālās izcelsmes, valstspiederības, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, veselības stāvokļa vai citu apstākļu dēļ;
- nav vērsti uz Padomju Sociālistisko Republiku Savienības un nacistiskās Vācijas īstenotā genocīda, noziegumu pret cilvēci, noziegumu pret mieru vai kara noziegumu pret Latvijas Republiku un tās iedzīvotājiem publisku noliegšanu, attaisnošanu, slavināšanu vai rupju noniecināšanu, neaicina likvidēt Latvijas Republikas valstisko neatkarību un teritoriālo vienotību.

Klases audzināšanas darba organizēšanai **nepieciešamā dokumentācija un darba materiāli:**

1. skolēnu personu lietas;
2. klases e-žurnāls;
3. skolēnu mācību sasniegumu kopsavilkumi;
4. skolēnu liecības;
5. skolēnu dienasgrāmatas (1.-9.klases);
6. drošības instruktāžas;
7. audzināšanas darba programma (plāns mācību gadam);
8. klases audzināšanas darba plāns;
9. materiāli par audzināšanas darbu klasē (prezentācijas, klases stundu plāni u.c.);
10. skolēnu izpētes materiāli (apkopojums un analīze);
11. ārpusstundu aktivitāšu materiāli (foto u.c.);
12. mācību/audzināšanas stundu vērošanas un novērtējuma lapas;
13. mācību ekskursijas dokumentācija (iesniegumi, pieteikumi, dalībnieku saraksti, maršruta apraksti);
14. klases audzināšanas darba pašnovērtējums (mācību gada beigās);
15. klases audzinātāja audzināšanas darba atskaite;
16. vecāku sapulču protokoli;
17. diplomu, pateicības u.c. apstiprinājumi par klases aktivitāti un dalību pasākumos, konkursos.

**2025./2026. mācību gadā Rīgas Anniņmuižas Jaunajā pamatskolā
plānotie pasākumi Skolas, gadskārtu un mācīšanās tradīciju
iedzīvināšanai pārejā uz Vienotu skolu.**

	Skolas tradīcijas
	Gadskārtu tradicionālie svētki Rīgas Anniņmuižas Jaunajā pamatskolā
	Pasākumi mācību satura apguvei

Pasākuma nosaukums	Klašu grupas	Laika norise	Atbildīgie skolotāji
Septembris			
Zinību diena	visas	02.09.2024..	
Dzejas dienas		septembris	Latviešu valodas, Kultūras un pašizpausmes, joma
Rainim 160		septembris	Jolanta Jakovļeva, Laima Krūze
Sporta diena	visas	05.09.	Lolita Verbicka, Vlada Denisa
Skolas vecāku kopsapulce		septembris	Skolas administrācija
Ekskursiju diena	visas	17.09.	klašu audzinātāji
Miķeļdiena	sākumskola		Latviešu valodas skolotāji, Humānās pedagoģijas centrs
Oktobris			
Alfabēta diena - Joka pēc Alfabēts. Burtu medības.	1.klases	Oktobra sākumā	Klašu audzinātāji, Latviešu valodas joma, Humānās Pedagoģijas centrs
Rudens ražas svētki	Sākumskola	30.09. - 04.10.	I.Pogrebņaka, Klašu audzinātāji
Skolotāju diena		03.10.	Vecāko klašu skolēni – Skolas dome
Labdarības nedēļa			Skolas dome
Valsts valodas diena	visas	15.10.	

Par skolas godu “Ja debesīs iedegas zvaigznes, tad kādam taču to vajag”	1-6.klases	17.10.	I.Pogrebņaka, klašu audzinātāji
Novembris			
Mana piederība valstij. Skolēnu sagatavošana skolas svinīgajam pasākumam VELTĪTU 18.NOVEMBRIM Patriotu Nedēļa			
Mans novēlējums Latvijai un tās cilvēkiem	Sākumskola		Rita Turkovska
Rīgas pilsētas olimpiāde angļu valodā	7.-9.klases		Angļu valodas mācību priekšmetu skolotāji
	4.-6.klases		
Mārtiņdiena		10.11.	
Lāčplēša diena		11.11.	Vēstures un sociālo zinību joma
18.novembris Valsts proklamēšanas diena	visas	14.11.	
Atklātā matemātikas olimpiāde	5.-9.klases		Matemātikas joma
Rīgas pilsētas olimpiāde bioloģijā	9. klases		Dabaszinību joma
Skolas matemātikas olimpiāde	5.-9.klases		Matemātikas joma
Decembris			
Rīgas pilsētas olimpiādē vēsturē	9.klasēm		Vēstures skolotāji
Rīgas pilsētas olimpiāde vācu valodā	9.klasēm		
100 dienas kā esmu skolēns	1.klases		I.Pogrebņaka, 1.klašu audzinātāji
Viktorīna „Matemātiskais ekspresis”	5.-7.klases		Matemātikas joma
Svētki “Pasaka – pasaciņa”	3.-4.klases		R.Turkovska
Piparkūku diena			I.Buivida Skolas dome
Ziemassvētku roku darbu un amatniecības tirdziņš (Labdarības diena)			Skolas dome

Ziemassvētku tērpu parāde			Klašu audzinātāji
Baltā nedēļa			L.Krūze I.Murane Skolas dome
Janvāris			
Rīgas pilsētas olimpiāde fizikā	9.klases		Fizikas skolotāji
Rīgas pilsētas olimpiāde ķīmijā	9.klases		Ķīmijas skolotāji
Rīgas pilsētas olimpiāde matemātikā klātienē	9.klases		Matemātikas skolotāji
Februāris			
Rīgas pilsētas olimpiāde latviešu valodā un literatūrā	5.- 6.klases		Latviešu valodas skolotāji
Rīgas pilsētas olimpiāde latviešu valodā un literatūrā	8.-9.klases		Latviešu valodas skolotāji
Meteni	sākumskola		klašu audzinātāji
Starptautiskā PI diena			Matemātikas joma
Marts			
Matemātikas konkurss "Kengurs"	visas		Matemātikas joma
LASĪŠANAS PIETURAS		marts/aprīlis	J.Jakovļeva
Konkursa "Matemātiskais ķēriens"		marts/aprīlis	Matemātikas joma
Aprīlis			
Ēnu dienas			Direktora vietnieki Karjeras konsultānts
Ārpusklases pasākums -viktoriņa matemātikā „Matemātika dzīvē”	8.-9.klases		Matemātikas joma
Lieldienas			Skolas dome
Matemātikas olimpiāde	1.klases 2. klases 3.klases 4.klases		Klašu audzinātāji un atbildīgie skolotāji par olimpiādes sastādīšanu

Vizuālas mākslas konkurss «Mamma - izklausās vienlīdz maigi visās pasaules valodās.»	sākumskola		Vizuālās mākslas skolotāji, klases audzinātāji
Konkurss "Skaļā lasīšana"	1.klases 2. klases 3.klases 4.klases		I. Pogrebnaka, klases audzinātāji, latviešu valodas literatūras skolotāji
Konkurss "Anniņmuižas talanti " 1.kārta			V.Kučinska I.Murane Skolas dome
Lielā talka			Skolas dome
Maijs			
4.maijs - Latvijas neatkarības atjaunošanas diena			I.Buivida
Konkurss "Anniņmuižas talanti " laureātu koncerts par godu "Mātes dienai" 11.maijs			V.Kučinska Skolas dome
Konkurss 4. klasēs "Gudrs, vēl gudrāks"			A.Savrasa
Ārpusklases pasākums matemātikā Kahoot spēle	5.-6.klases		Matemātikas joma
Ārpusklases pasākums matemātikas Quiz	7.-9.klases		Matemātikas joma
Pēdējais zvans			Skolas dome I.Murane
Sporta diena			L.Verbicka V.Denisa
"Gudrinieki un gudrinieces"			J.Rjazanceva
Ekskursiju diena			Kl.audzinātāji
Jūnijs			
9.klases izlaidums			I.Murane Skolas dome

SKOLĒNU PARLAMENTS

Lai īstenotu pilsonisko izglītību, Rīgas Anniņmuižas Jaunajā pamatskolā ir izveidota Skolas dome (pašpārvalde), kuras uzdevums ir aktivizēt skolēnus sabiedriskai līdzdalībai, iesaistīties sev un Skolai nozīmīgu problēmu risināšanā un lēmumu pieņemšanā, apgūstot demokrātijas pamatus.

Skolas domes darbības galvenās aktivitātes:

- piedalīties ārpusstundu darba plānošanā un organizēšanā;
- iesaistīties mācību un sadzīves apstākļu uzlabošanā skolā;

- izskatīt skolēnu priekšlikumus par mācību un audzināšanas darbu, informēt par tiem skolas vadību;
- vākt informāciju par skolas dzīvi, veikt skolas sabiedriskās domas aptaujas;
- pārstāvēt skolēnu viedokli Skolas padomē;
- saskaņot skolas Iekšējās kārtības noteikumus;
- saglabāt un vairogt skolas tradīcijas;
- piesaistīt jaunāko klašu skolēnus un gatavot tos darbam Skolēnu Domē;
- informēt skolēnus, vecākus, skolotājus par skolā notiekošajām aktivitātēm un Skolas domes sēdēs pieņemtajiem lēmumiem.

INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Būtiska audzināšanas darba sastāvdaļa ir skolēnu iesaistīšanās interešu izglītības programmās. Tādējādi skolēni papildina formālajā izglītībā iegūtās zināšanas un prasmes, izkopj radošumu un talantu, pilnveido dažādas dzīvesprasmes un profesionālās iemaņas, līdzdarbojas un pašattīstās, vingrinās uzvedības normu ievērošanā, veidojas par aktīviem un uzņēmīgiem sabiedrības locekļiem.

LR Izglītības likums nosaka:

- interešu izglītība ir personas individuālo izglītības vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības;
- interešu izglītība ir brīvprātīga, tās uzsākšanai nav nepieciešama noteiktai izglītības pakāpei atbilstoša izglītība;
- interešu izglītība skolā tiek īstenota atbilstoši pedagogu izstrādātajām interešu izglītības programmām.

Skolā tiek realizētas šādas interešu izglītības programmas:

INTEREŠU IZGLĪTĪBAS JOMAS	SKOLAS PIEDĀVĀJUMS
Kultūrizglītības interesu izglītības pulciņi	• Teātra studija "Rampa" • Ansamblis "Vesņanka" • Netradicionāli rokdarbi. Dizains. • Ritmika • Vizuāla programmešana Scratch vidē
Tehniskās jaunrades interesu izglītības pulciņi	• Tehniskās modelēšanas un konstruēšanas pulciņš • Radioelektronika
Dabaszinātņu un vides interesu izglītības pulciņi	• Vides aizsardzība • Ķīmija mūsu dzīvē

Sporta un citas interešu izglītības pulciņi	• Skolas muzejs • Florbols

KARJERAS IZGLĪTĪBA

Viens no Rīgas Anniņmuižas Jaunās pamatskolas audzināšanas darba virzieniem ir skolēnu profesionālā orientācija un **karjeras izvēle**, lai izglītības procesā mācītu un palīdzētu bērniem un jauniešiem apgūt karjeras vadības prasmes, lai viņi mērķtiecīgi veidotu savu mācību, darba un profesionālo dzīvi.

Plānota un kvalitatīva karjeras izglītība ir nepieciešama, lai palīdzētu jauniešiem un viņu vecākiem izprast izmaiņas izglītībā un nodarbinātībā darba tirgus mainīgajos apstākļos. Mērķtiecīgi veidota karjeras izglītība palielina jauniešu motivāciju mācīties, palīdz audzēkņiem pašiem pieņemt lēmumus par karjeras izvēli un veidošanu. Skolēniem ir jāpalīdz noskaidrot viņu piemērotība izvēlētajai profesijai, lai veicinātu viņu motivāciju apgūt izvēlēto profesiju un pēc izglītības iestādes pabeigšanas iekļauties darba tirgū vai turpināt savu tālākizglītību.

Karjeras izglītības pasākumu organizēšanā un vadīšanā ir jāiesaista visa Skolas vadība, klašu audzinātāji, mācību priekšmetu skolotāji, karjeras konsultanti, izglītojamo vecāki, absolventi un darba devēji:

PLĀNO DARBU	ĪSTENO	PASĀKUMI
METODISKĀ PADOME	Karjeras konsultants	Konsultācijas klašu audzinātājiem.
		Individuālās skolēnu konsultācijas.
		Konsultācijas skolēnu vecākiem pēc pieprasījuma.
		Sadarbība ar augstskolām un koledžām.
		Tikšanās ar absolventiem.
		Informācijas stenda “Karjeras izglītība” noformēšana un aktualizēšana.
		Informācija skolas mājas lapā sadaļā “Karjeras izglītība”.
		Skolēnu aptaujas un testēšana.
	Klašu audzinātāji	Klases stundas par karjeras iespējām.
		Karjeras dienas.
		Mācību ekskursijas uz iestādēm un uzņēmumiem.
		Vecāku sapulces.

		Skolēnu aptaujas par tālākiem karjeras nodomiem.
	Mācību priekšmetu skolotāji	Karjeras izglītības jautājumu integrēšana mācību saturā.
		Vecāku konsultēšana vecāku dienās.
		Skolēnu piedalīšanos jauniešu projektu konkursā veicināšana.
	Interesu izglītības skolotāji	Skolēnu prasmju un iemaņu attīstīšanā pēc interesēm.
		Skolēnu rokdarbu izstādes.
	Bibliotēka	Izstādes par karjeras izglītības iespējām.
		Karjeras nedēļa.
		Viktorīnas par karjeras izglītību.
		Projekti.
	Skolas muzejs	Tikšanās ar absolventiem – dažādu profesiju pārstāvjiem.
		Paaudžu tikšanās Rīgas Anniņmuižas skolā.
RĪGAS VALSTPILSĒTAS MĒROGS	Jauniešu centri	Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem.
	Pieaugušo izglītības centri	PIC piedāvātie kursi, ar karjeras izglītības saistītie pasākumi.
	Muzeji	Izstādes; muzejpedagoģiskās nodarbības u.c. pasākumi
	Brīvprātīgie	Brīvprātīgais darbs Rīgas valstspilsētas organizētos sporta un kultūras pasākumos.
VALSTS INSTITŪCIJAS		“Ēnu dienas”.
		Izstāde “Skola”.
		Valsts institūciju atklāto durvju dienas programmas.
		Karjeras konsultācijas centru piedāvājumu izmantošana.

ATBALSTS SKOLĒNIEM

Atbalsta komandas galvenais mērķis ir izveidot atbalsta sistēmu skolēniem, viņu vecākiem un skolotājiem, sekmējot skolēnu iekļaušanu izglītības procesā, kā arī informēt skolotājus un skolēnu vecākus par iekļaujošās izglītības jautājumiem.

Atbalsta komandā Rīgas Anniņmuižas Jaunajā pamatskolā darbojas skolas psihologs, skolas speciālais pedagogs, skolas sociālais pedagogs, skolas logopēdi, skolas medicīnas māsa.

Atbalsta personāla komandas modelis paredz koordinētu sadarbību starp komandas locekļiem. Problēmas ierosinātājs var būt jebkurš no komandas dalībniekiem. Tiekoties visai grupai kopā un uzklusot problēmu, katrs komandas loceklis atbilstoši savai kompetencei, meklē problēmas cēloņus, sniedz atbalstu izglītojamam, viņa ģimenei. Darbs komandā tiek organizēts tik ilgi, līdz izglītojamais ir spējīgs turpināt mācības bez regulāra atbalsta.

SADARBĪBA AR VECĀKIEM

Lai nodrošinātu izglītības iegūšanu un skolēna vispusīgu attīstību, novērstu mācību nodarbību neattaisnotus kavējumus, jāsekmē vecāku līdzatbildība un pienākums sadarboties ar Skolu.

Pozitīva, uz savstarpēju cieņu balstīta skolas un ģimenes sadarbība ir viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem skolēna personības attīstībā. Skolēna izglītošanas procesā svarīga loma ir atbalsta faktoriem, viens no nozīmīgākajiem tā sniedzējiem ir skolēna vecāki. Bērna pirmā „skola” ir ģimene, tāpēc skolai ir svarīgi turpināt ģimenē iesāktu bērna personības veidošanās procesu, veicināt pēctecības nodrošināšanu, bērnam kļūstot par skolēnu. Bērna interesi par mācībām un dažādiem pasākumiem skolā veicina ieinteresēti vecāki, kas ir motivēti sadarboties ar sava bērna klases audzinātāju, mācību priekšmetu skolotājiem, skolas administrāciju, sociālo pedagogu, psihologu un atbalsta skolas personālu bērna izglītošanas un audzināšanas procesā.

Rīgas Anniņmuižas Jaunā pamatskola īsteno dažādas sadarbības formas.

Organizē un pārrauga skolas administrācija:

- Nākamo pirmklasnieku vecāku tikšanās ar skolas vadības komandu;
- Skolas vecāku kopsapulces/konferences – reizi gadā (pēc skolas gada plāna);
- Vecāku dienas – divas reizes gadā (pēc skolas gada plāna). Iespēja tikties individuālajās sarunās ar priekšmetu skolotājiem (reģistrācijas lapas);
- Izglītojošie semināri, nodarbības vecākiem – pēc nepieciešamības un iespējamā finansējuma;
- Individuālās tikšanās ar vecākiem pie administrācijas – pēc nepieciešamības (individuālās sarunas protokols);
- Atbalsts vecākiem – pēc vecāku iniciatīvas vai pēc administrācijas ierosinājuma (ieteikumi, nodarbības pie psihologa);
- Skolas pasākumi – vecāku līdzdalība un piedalīšanās;
- Informācijas sniegšana vecākiem – skolas stendi, skolēna dienasgrāmatā, skolas mājas lapā, e-klasē, sociālajos tīklos;
- Vecāku apbalvošana – pateicības vecākiem (pēc Skolas vadības vai skolotāju, klases audzinātāju ierosinājuma);
- Skolas padomes sanāksmēs piedalās vecāku izvirzītie pārstāvji, reizi divos mēnešos.

Organizē klases audzinātājs, pārrauga skolas administrācija:

- Klases vecāku sanāksmes – ne retāk kā divas reizes gadā (sanāksmju protokols, reģistrācijas lapas);
- Individuālās sarunas ar vecākiem – pēc skolotāju vai vecāku iniciatīvas (ieraksts žurnālā vai individuālās sarunas protokols);

- Konfidenciālas sarunas ar priekšmetu skolotājiem, klases audzinātāju – pēc skolotāja vai vecāka iniciatīvas;
- Informācijas sniegšana/saņemšana – individuālās sarunas, skolēna dienasgrāmatā, e-žurnāls (sekmes, uzvedība, kavējumi un cita aktuālā informācija);
- Neformāli klases pasākumi (klases mācību ekskursijas, pārgājieni, klases vakari, tematiskās pēcpusdienas) – līdzdalība pasākumu organizēšanā un piedalīšanās tajos, izvērtēšana.

PLĀNOJAMIE AUDZINĀŠANAS DARBA REZULTĀTI

- Pilnveidota audzināšanas darbība izglītības procesā, t.i., katrā mācību stundā tiek veicināta skolēnu vērtīborientācija un attieksmes veidošana pret sevi, citiem cilvēkiem, darbu, dabu, kultūras vērtībām, sabiedrību un valsti.
- Ārpusstundu aktivitātēs un interešu izglītībā palielinās to pasākumu skaits, kas vērsti uz skolēnu pašaudzināšanu, radošo pašrealizāciju, sociālo prasmju attīstību, vērtīborientāciju un karjeras izaugsmi.
- Skolēni iesaistās tautas tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā, saglabāšanā un pilnveidē, apkārtējās vides sakopšanā.
- Paaugstinājusies skolēnu izpratne un atbildība par cieņas pilnām savstarpējām attiecībām, mazinot neiecietību un vardarbību konfliktu risināšanā, kā arī par veselīgu dzīvesveidu un personiskās drošības jautājumiem.
- Pieaugusi skolēnu pašpārvalžu loma izglītības iestādes dzīvē.
- Skolēni iesaistās labdarībā un brīvprātīgo darbā.
- Pedagogi pilnveidojuši profesionālās un pedagoģiskās kompetences audzināšanas jomā informatīvi izglītojošos semināros un pedagogu profesionālās pilnveides programmās.
- Organizēti pasākumi pedagogu labās prakses un pieredzes popularizēšanai un apgūšanai par vērtībizglītības īstenošanu un audzināšanas darba jautājumiem.
- Izstrādāti dažādi metodiskie materiāli pedagogiem, kuri veic klases/grupas audzināšanu.
- Nodrošināti karjeras izglītības īstenošanai nepieciešamie informatīvie un metodiskie materiāli.
- Izglītības iestādēs tiek īstenots mērķtiecīgs un pārskatāmi koordinēts audzināšanas darbs, sadarbojoties izglītības iestādes pedagoģiskajam personālam, skolēniem un viņu ģimenēm un citām audzināšanas darbā iesaistītām institūcijām (pašvaldības, valsts).
- Pieaugusi vecāku informētība un aktivitāte, sadarbība ar Skolu.
- Nevalstiskās organizācijas iesaistītas informatīvi izglītojošu pasākumu organizēšanā skolēniem un sabiedriskās domas veidošanā par jaunās paaudzes audzināšanas jautājumiem.

KLASES STUNDU PROGRAMMAS PARAUGS

Tēma: SEVIS IZZINĀŠANA UN PILNVEIDOŠANA

Pamatojums: Skolēnu personības pilnveidošanā nepieciešams pievērst uzmanību viņu individualitātes fiziskās, psihiskās un sociālās attīstības līdzsvarotībai, atbildībai par savu rīcību, pozitīva, adekvāta paštēla un pašvērtējuma veidošanai. Šie audzināšanas aspekti veicina ikviena cilvēka iekšējo harmoniju un pozitīvu pašizjūtu, īpaši jau 21. gs. sabiedrībā, kas balstīta uz konkurenci. Ir būtiski jautājumi, uz kuriem skolēni vēlas saņemt atbildes:

„Kas es esmu?” Skolēns vērtē sevi un vidi, apzinās vērtības, tā veidojot individualitāti. Skolēns apzinās savu nozīmi pasaulē, uztver sevi kultūras vidē, iemācās izprast un pieņemt sabiedrībā pastāvošās vērtības un kļūst par kultūras cilvēku.

„Kas man jādara?” Skolēns apzinās savu rīcību un spēj par to atbildēt.

Mērķis:

Sniegt atbalstu skolēnam sevis izzināšanas un mērķtiecīgas pašattīstības virzības procesā.

Uzdevumi:

Radīt skolēnam iespēju:

- izprast pašam sevi, apzināties savas attieksmes un rīcību;
- iegūt pieredzi, kā veidot pašam savu dzīvi, attiecības ar sevi un citiem;
- attīstīt savu pašapziņu;
- domāt un rīkoties patstāvīgi, uzņemoties atbildību par savu dzīvi.

1. – 3. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
SEVIS APZINĀŠANĀS JEB PAŠIDENTITĀTE	• Atpazīst savas emocijas un pārdzīvojumus, mācās izzināt cēloņus un nosaukt tos vārdos; saskata atšķirības starp emocijām un savu rīcību. Analizē savas spējas valdīt par sevi, savaldīties (atbilstoši sava vecuma psiholoģiskajām īpatnībām). • Vēro sevi, domā par sakarībām, kādas veidojas starp domām, jūtām, rīcību, mācās kontrolēt sevi un savu uzvedību
MĒRĶTIECĪBA. ZINĀTKĀRE	• Saprot, ka ir interesanti kaut ko jaunu uzzināt un mācīšanās sagādā prieku. Apzinās savas spējas un prasmes, kas ļauj sasniegt nodomāto.
SAVSTARPĒJĀS ATTIECĪBAS	• Mācās analizēt un saprast savstarpējās attiecības, uzklaut un sadarboties ar klases biedriem un skolotājiem. • Izprot atšķirības starp saskarsmi reālā vidē un virtuālajā vidē. • Mācās būt pieklājīgs un ievēro pozitīvas uzvedības noteikumus klasē, skolā un ārpus tās. • Prot atvainoties un mācās piedot.

KONFLIKTU RISINĀŠANA	● Apzinās konflikta esamību, konflikta situācijas un mācās tās izprast. ● Mācās uz klausīt atšķirīgu viedokli konfliktā un vērtēt savu attieksmi pret to un radušās emocijas.
ĒTISKĀS VĒRTĪBAS	● Prot novērtēt savstarpēju palīdzību un pateikties. ● Mācās saskatīt un novērtēt labo ikvienā. ● Mācās izprast un ikdienā ievērot taisnīgumu, godīgumu un veidot darba tikumu.

4. – 6. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
SEVIS APZINĀŠANĀS JEB PAŠIDENTITĀTE	● Mācās apzināties savu individualitāti, analizē savas rakstura īpašības, saskatot pozitīvo un negatīvo sevī. ● Novērtē, kā risināt savas problēmas, un mācās ar tām tikt galā. ● Analizē savas emocijas un mācās apzināties cēloņus, kas tās izraisa. ● Saskata kopsakarības starp emocijām un savu rīcību.
MĒRĶTIECĪBA. ZINĀTKĀRE	● Apzinās mērķtiecīgas darbības soļus un secību, lai paveiktu to, ko uzņēmies. Izprot, kur nepieciešama pieaugušo palīdzība un atbalsts. Veido pārlicību, ka uzzināt ko jaunu ir interesanti un mācīšanās var sagādāt prieku.
SAVSTARPĒJĀS ATTIECĪBAS	● Veido attiecības ar citiem, pamatojoties uz cieņu, sapratni un draudzīgumu. ● Izprot pozitīvas komunikācijas nepieciešamību virtuālajā saziņas vidē. ● Apzinās savas prasmes izbeigt strīdu un panākt vienošanos, neaizskarot un neaizvainojot citus.
KONFLIKTU RISINĀŠANA	● Izprot konflikta cēloņus, novērtē savu lomu un rīcību konfliktā. ● Mācās mierīgi un toleranti paust savu viedokli konfliktā un meklēt kopīgu risinājumu.
ĒTISKĀS VĒRTĪBAS	● Mācās izvirzīt reālus un pozitīvus mērķus. ● Izprot un ikdienā ievēro taisnīgumu, godīgumu un darba tikuma nepieciešamību.

7. – 9. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
SEVIS APZINĀŠANĀS JEB PAŠIDENTITĀTE	● Apzinās savu individualitāti, atšķirību no citiem, analizē savas īpašības. Prot saskatīt un novērtēt pozitīvo sevī. Novērtē savus panākumus un neveiksmes. ● Apzinās savas emocijas un mācās tās mērķtiecīgi vadīt.
MĒRĶTIECĪBA. ZINĀTKĀRE	● Apzināti savu darbību virza mērķu sasniegšanai.

SAVSTARPĒJĀS ATTIECĪBAS	• Veido cieņpilnas savstarpējās attiecības ar līdzcilvēkiem. • Prot analizēt un risināt savstarpējo attiecību sarežģījumus gan reālajā, gan virtuālajā saziņas vidē, apzinās atbildību un zina likuma normas (normatīvajos dokumentos noteikto atbildību). • Attīsta empātijas spējas.
KONFLIKTU RISINĀŠANA	• Prot analizēt konflikta situācijas un toleranti izvērtēt pretējās puses viedokli. • Spēj piedāvāt konflikta risināšanas ceļu, saskaņojot abu konfliktējošo pušu viedokļus.
ĒTISKĀS VĒRTĪBAS	• Mācās izvairīties reālus un pozitīvus mērķus, apzināti rīkojas to sasniegšanai. • Apzinās savas vērtības vispārcilvēcisko vērtību kontekstā (LR Satversmes preambula)

Tēma: PILSONISKĀ LĪDZDALĪBA

Pamatojums: Sabiedrības ilgtspējīgās attīstības nodrošināšanā pilsoniskā līdzdalība ir tas izšķirošais priekšnosacījums, kurš ikkatram sabiedrības indivīdam palīdz kļūt līdzatbildīgam par apkārtējiem procesiem, būt proaktīvam sabiedrisko un politisko notikumu veidotājam. Ilgtspējīga attīstība nodrošina šodienas vajadzību apmierināšanu, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai. Attīstības izglītība jeb globālā izglītība veicina informētību un izpratni par to, kā notikumi pasaulē ietekmē indivīdu un kopienu dzīvi un kā mēs varam ietekmēt to, kas notiek pasaulē. Pilsoniskā līdzdalība ir sabiedrības indivīda motivēta iesaistīšanās pieejamo resursu ietvaros politiskajās, sociālekonomiskajās un kultūras procesos vietējā, reģionālajā, nacionālā un starptautiskā līmenī, lai demokrātiskā veidā mērķtiecīgi risinātu kopīgus sabiedrībā pastāvošus izaicinājumus, ietekmētu sabiedrisko kārtību, uzlabotu dzīves kvalitāti, tādējādi apmierinot savas vajadzības un pašrealizējot savu pilsonisko pozīciju. Šobrīd arvien skaidrāk jāapzinās pasaules vienotība, mācoties izmantot tās sniegtās iespējas, bet nepazaudējot individualitāti un būtiskas, vēsturiski radušās tradīcijas un kultūrvērtības. Apzinoties piederību savai tautai un valstij, vienlaikus veidojama toleranta attieksme pret citādo sev līdzās, citu tautu etniskiem, reliģiskiem vai kultūras jautājumiem un priekšstatiem. Multikulturāla vide, multikulturāla sabiedrība - tie ir jēdzieni, kuri arvien vairāk ienāk mūsu ikdienā, palielinot cilvēktiesību ievērošanas aspekta nozīmi savstarpējās attiecībās, saskarsmē. Dzīve demokrātijā nozīmē aktīvu sabiedrības dzīvi, pilsoņu līdzdalību un līdzatbildību par savas dzīves laiku un telpu. Pilsonisko tikumu apgūšana sākas ģimenē un pilnveidojama skolā (īpaši skolēnu pašpārvaldē un nevalstiskās organizācijās).

Mērķis:

Veicināt skolēnu izpratni par indivīda un sabiedrības mijiedarbību, līdzatbildību par apkārtējiem procesiem un personīgās aktivitātes nozīmi sabiedrisko notikumu veidošanā un dzīves kvalitātes uzlabošanā.

Uzdevumi:

- apgūt prasmes iesaistīties daudzveidīgā sabiedriskajā darbībā;
- veidot izpratni par savām un citu tiesībām un pienākumiem identitātes aspektā;

- analizēt savu pieredzi un sabiedrībā dominējošās attieksmes, priekšstatus par sabiedriskajiem procesiem, veidot toleranci pret citādo sev līdzās.

1. – 3. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
TIESĪBAS UN PIENĀKUMI	• Zina savas pamattiesības un pamatpienākumus ģimenē un skolā.
PILSONISKĀS LĪDZDALĪBAS IESPĒJAS UN PRASMES	• Ir izpalīdzīgs un draudzīgs. • Atbilstoši savam vecumam iesaistās dažādu klases pasākumu organizēšanā, klases iekšējās kārtības noteikumu izstrādē. • Izsaka savu viedokli, uzklausa un respektē klasesbiedru viedokli.
ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA	• Izvērtē atšķirību starp vēlmēm un vajadzībām. • Izvērtē cilvēku rīcības ietekmi uz vidi. • Rūpējas par vides sakopšanu tuvākajā apkārtnē. • Izvērtē resursu patēriņu un iespējas tos taupīt (piemēram, pārtika, ūdens, elektrība).

4. – 6. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
TIESĪBAS UN PIENĀKUMI	• Zina, kādi dokumenti nosaka cilvēka tiesības un pienākumus. • Izprot un ievēro pienākumu un tiesību vienotību.
PILSONISKĀS LĪDZDALĪBAS IESPĒJAS UN PRASMES	• Sāk iepazīt veidus, kā var piedalīties skolas dzīves organizēšanā. Iepazīst skolēnu pašpārvaldes darbību un iespējas. • Iesaistās dažādu klases pasākumu organizēšanā. Ir gatavs uzņemties iniciatīvu un sadarboties. • Prot izteikt savu viedokli un ir saprotošs pret atšķirīgu viedokli. • Prot rast kompromisa risinājumu. • Ir gatavs uzņemties atbildību.
ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA	• Prot šķirot atkritumus un ievēro to ikdienā. • Piedalās talkās, akcijās u.c. pasākumos vides aizsargāšanā. • Izprot atbalsta nepieciešamību mazāk aizsargātiem un grūtībās nonākušiem (gan dzīvām būtnēm, gan cilvēkiem). • Izprot, kas ir pārtikas drošība - tās pieejamība un veselīgs uzturs. • Pēta dažādu mājāsaimniecībā izmantojamo resursu patēriņu, sagatavo priekšlikumus resursu ilgtspējīgam patēriņam.

7. – 9. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
DEMOKRĀTIJAS BŪTĪBA UN NOZĪME	• Zina Latvijas valsts pārvaldes struktūru.

	• Zina Latvijas Republikas Satversmes nozīmi, īpaši Satversmes Preambulā noteiktās vērtības.
TIESĪBAS UN PIENĀKUMI	• Zina, izprot un ievēro savas tiesības un pienākumus. • Ar cieņu un izpratni izturas pret citu cilvēku tiesībām.
PILSONISKĀS LĪDZDALĪBAS IESPĒJAS UN PRASMES	• Izprot pilsoniskās līdzdalības nozīmi, dažādību un iespējas. • Zina par savām iespējām Eiropas Savienībā. • Prot strādāt komandā, formulējot kopīgu viedokli. • Uzņemas atbildību, līdzdarbojoties savas klases un skolas rīkotajās aktivitātēs. • Prot argumentēti aizstāvēt savu viedokli, ar cieņu izturoties pret citu viedokļiem. • Apzinās dažādu skolēnu interešu grupu veidošanos un ietekmi uz klasesbiedru savstarpējām attiecībām un klases saliedētību.
BRĪVPRĀTĪGAIS DARBS	• Zina brīvprātīgā darba būtību. • Apzinās brīvprātīgā darba nozīmi personības veidošanā, savas karjeras un sabiedrības izaugsmē.
ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA	• Izprot Latvijas vietu globālajā pasaulē. • Izprot globalizācijas plusus un mīnus. • Izprot globālās pasaules drošības jautājumus un klimata pārmaiņu jautājumus. • Izprot masu mediju ietekmi informācijas iegūšanā, spēj izmantot dažādus informācijas avotus. • Zina iedzīvotāju skaitu pasaulē, izprot iedzīvotāju migrācijas veidus un sekas. • Izprot sabiedrības daudzveidību.

Tēma: KARJERAS IZVĒLE

Pamatojums: Karjeras izvēles jautājumi ir būtiski gan bērniem un jauniešiem, gan arī viņu ģimenēm. Izglītības procesā karjeras izvēlē sniegtajiem pakalpojumiem ir jābūt tādiem, lai palīdzētu skolēniem saprast savas intereses un spējas, saprast darba tirgu, apgūt un attīstīt savas karjeras vadīšanas prasmes. Šim darbam jābūt mērķtiecīgi organizētam visus skolas gadus. Svarīgi, lai skolēni pēc iespējas agrāk saņemtu informāciju un padomus, kas dotu viņiem iespēju pamatoti izvēlēties pašu vēlmēm un spējām noderīgu turpmākās izglītības un darba dzīves virzienu.

Skolotāja uzdevums ir ne tikai palīdzēt skolēniem attīstīt savu personību, t.i., veidot pašapziņu, iemācīties izprast pašam sevi, novērtēt savu pieredzi, sasniegumus, personiskās īpašības, stiprās un vājās puses, bet arī lai izpētītu dažādas karjeras veidošanas iespējas, rosinot skolēnus pieņemt svarīgus lēmumus savai dzīvei. Prasme motivēt audzēkņus mūžizglītībai un apzinātai karjeras izvēlei ir atbildīgs skolas uzdevums. Laba izglītība palīdzēs skolēniem apzināties karjeras veidošanas iespējas. Vēlēšanās realizēt svarīgus nākotnes plānus veicinās skolēnu motivāciju mācīties.

Mērķis:

Izprast izglītības lomu cilvēka dzīvē un veicināt mērķtiecīgu karjeras izvēli.

Uzdevumi:

- apzināties mācību, darba un saturīga brīvā laika pavadīšanas nozīmi karjeras izvēles procesā;

- veidot prasmi salīdzināt un samērot personiskos sasniegumus un īpašības ar tiem nosacījumiem, kas nepieciešami tālākai izglītības turpināšanai un savas karjeras veidošanai;
- attīstīt prasmes, kas nepieciešamas savas karjeras attīstības plānošanā, lai sekmīgi konkurētu darba tirgū.

1. – 3. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
PROFESIJU DAUDZVEIDĪBA. MANU VECĀKU, ĢIMENES LOCEKĻU DARBS	• Zina, kur un par ko strādā vecāki un citi ģimenes locekļi. • Zina nosaukt profesijas, kurās strādā cilvēki skolēna dzīvesvietā, un izprot viņu nozīmību vietējās sabiedrības dzīvē.
MANI PIENĀKUMI ĢIMENĒ. MANI VAĻASPRIEKI. MANA SAPŅU PROFESIJA	• Gūst priekšstatu par ikdienas darbu un interešu, vaļasprieku saistību ar profesijām, gūst izpratni par to dažādību.
DIENAS REŽĪMS	• Prot izplānot savu dienas režīmu un tam sekot, paredzot laiku mācībām, pienākumiem mājās, vaļaspriekiem un atpūtai.
MĀCĪBAS - SKOLĒNA DARBS	• Apzinās savu galveno pienākumu mācīties, spēj mācīties patstāvīgi un koncentrējas mācību uzdevumu apguvei un izprot savu atbildību sekmīgā mācību procesā. • Prot izmantot stundās apgūto ikdienā.
KARJERAS VĪZIJA	• Mācās domāt par savu nākotni, iepazīstot dažādas profesijas, apgūst darba prasmes.

4. – 6. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
ES UN MANI DOTUMI	• Apzinās savas stiprās un vājās puses, kā arī savas intereses, spējas.
MANI DARBA IERADUMI. SADARBĪBAS PRASMES	• Prot plānot savu dienas režīmu, ievērojot savas un citu intereses un iespējas. • Prot sadarboties ar dažāda vecuma cilvēkiem
BRĪVAIS LAIKS UN TĀ IZMANTOŠANA	• Izzina un izmanto daudzpusīgas lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, atrodot savām spējām un vēlmēm atbilstošāko.
MĀCĪŠANĀS PRASMES UN SASNIEGUMI	• Mācās dokumentēt savus sasniegumus. • Apzinās zināšanu nozīmi nākotnē, spēj sevi motivēt mācību darbam un cenšas sasniegt savām spējām atbilstošus rezultātus.
PROFESIJU DAUDZVEIDĪBA, PRESTIŽS UN PIEVILCĪBA	• Izprot profesiju veidus un tajās veicamo darba specifiku: fizisks – garīgs darbs, darbs telpās – darbs ārā u.tml.

	• Izprot dažādo profesiju lomu sabiedrības dzīvē un veido priekšstatus par savu iespējamo nākotnes profesiju. • Pētot profesiju daudzveidību, domā par savām nākotnes iecerēm, par savām iespējām pilsētā/novadā/valstī.
LIETIŠKĀ VALODA, TĀS NOZĪME IKDIENAS DZĪVĒ	• Izkopj savu valodas kultūru. • Izprot publiskas uzstāšanās būtību un ir apguvis prasmes tajā piedalīties, prezentējot dažādus darbus un uzstājoties.

7. – 9.KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
VAJADZĪBAS, VĒLMES UN SPĒJAS	• Ir objektīvi izvērtējis, pārzina savus dotumus, spējas un intereses, samēro savas intereses un spējas, personīgās īpašības un vērtības. • Novērtē sava gribasspēka, neatlaidības un personīgā ieguldījuma nozīmīgumu dzīves mērķu sasniegšanā. • Novērtē savu sasniegumu rezultātus.
SAVU INTEREŠU, SPĒJU UN DOTĪBU ATTĪSTĪŠANA	• Saprot, kā skolā, ārpusskolas aktivitātēs un ikdienā var attīstīt savas intereses, spējas un dotības. • Apzinās interešu izglītības un brīvprātīgo darba nozīmi savas pašattīstības veicināšanā
IZGLĪTĪBAS VĒRTĪBA	• Izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību. • Apzinās izglītību kā vērtību, ir motivēts turpināt izglītību. • Izprot Latvijas izglītības sistēmu un savas tālākās izglītības iespējas. • Zina dažādus avotus, kur meklēt informāciju par izglītības iespējām.
PROFESIJU DAUDZVEIDĪGĀ PASAULE	• Apzinās karjeras nozīmi cilvēka dzīvē un saprot karjeras plānošanas pamatnosacījumus. • Prot savākt, apkopot un analizēt atbilstošu informāciju par profesijām, izzina savas turpmākās izglītības iespējas. • Ir apzinājis sev saistošās profesijas. Iesaistās darba izmēģinājumos. • Ir iegūtas zināšanas par vietējo darba tirgu.
INDIVIDUĀLĀ KARJERAS PLĀNA IZVEIDE	• Ir apgūtas plānošanas prasmes un veicināta spēja uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu. • Prot pieņemt ar karjeras izvēli saistītus lēmumus. • Ir izveidota un regulāri tiek papildināta savu sasniegumu mape (portfolio).

Tēma: VESELĪBA UN VIDE

Pamatojums: Skola līdztekus ģimenei un sabiedrībai ir atbildīga par jaunās paaudzes veselību. Tādējādi skolai ir jāiesaistās primārās profilakses darbā. Primārās profilakses mērķis ir cilvēka rakstura, gribas, attieksmes un dzīves prasmju veidošana, lai kritiskā

dzīves situācijā viņš spētu izdarīt izvēli par labu veselībai, būtu gatavs risināt problēmas un pieņemt atbildīgus lēmumus. Nozīmīgi ir preventīvie pasākumi dažādu atkarību (smēķēšana, alkohola un narkotiku lietošana, datoratkarību u.c.) profilaksei.

Bērnam un jauniešiem ir nepieciešams izprast pārmaiņas, kas notiek ar viņu, mainoties vecumam, un ievērot nosacījumus, kas ir veselīga dzīvesveida pamatā (uzturs, kustības, pozitīvas emocijas un attieksmes u.c.). Būtiska ir sevis kā vides sastāvdaļas apzināšanās, kad indivīds uzņemas pienākumus un rūpes par vides sakārtošanu, saglabāšanu, veidošanu.

Mērķis:

Ievērot veselīgu dzīvesveidu un izprast apkārtējo vidi kā nosacījumu dzīves kvalitātes nodrošināšanai.

Uzdevumi:

- iegūt augstu pašapziņu un pozitīvu pašnovērtējumu (justies labi “savā ādā”, prast rūpēties par sevi un savu ķermeni);
- apgūt iemaņas un prasmes, kas palīdzētu pieņemt atbildīgus lēmumus savai fiziskai, psihiskai un sociālai attīstībai;
- atbilstoši rīkoties ar atkarības vielu (nikotīns, alkohols, narkotikas u.c.) lietošanu saistītās situācijās vai nonākot saskarē ar citām atkarībām (azartspēles, jaunās tehnoloģijas u.c.);
- veidot pozitīvu attieksmi pret apkārtējo vidi.

1. – 3. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
UZTURA IETEKME UZ SKOLĒNA DARBASPĒJĀM UN SEKMĒM MĀCĪBĀS	• Apzinās un spēj novērtēt uztura nozīmi sava organisma attīstībā un augšanā. Ir prasme ievērot un pielietot gūtās atziņas ikdienā.
SAKARĪBA STARP UZTURU UN VESELĪBU. UZTURS KĀ RISKĀ FAKTORS DAŽĀDU SLIMĪBU ATTĪSTĪBĀ (ZOBU KARISS, AVITAMINOZE, APTAUKOŠANĀS, SIRDS UN ASINSVADU SLIMĪBAS U.C.)	• Zina, kādas slimības var izraisīt nepiemērots uzturs un kāds uzturs jālieto slimību profilaksē. • Ir prasme analizēt un novērtēt savu ikdienas uzturu mājās un skolā un veikt atbilstošu izvēli. Zina, kādu galveno informāciju atspoguļo uz pārtikas produktu iesaiņojumiem. Ir prasmes izdarīt nepieciešamās izmaiņas uztura izvēlē atbilstoši dažādiem apstākļiem un savai individualitātei.
VESELĪGU ĒŠANAS PARADUMU VEIDOŠANA	• Izprot veselīgu ēšanas paradumu būtību, nozīmi un nepieciešamību. Spēj novērtēt savus ēšanas ieradumus. • Apzinās, ka ēšanas ieradumi ir izvēles rezultāts, kas atkarīgs no katra paša lēmuma. Ir prasmes atbilstoši savam vecumam pieņemt saprātīgus lēmumus savas veselības nostiprināšanā.
FIZISKĀS AKTIVITĀTES KĀ VESELĪBAS PAMATS	• Apzinās fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā. • Veidojas motivēta nepieciešamība piedalīties dažādās fiziskajās nodarbībās skolā un ārpus skolas.

VESELĪGA VIDE	● Apzinās vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību. ● Ir iemaņas izvairīties no ilgstošas uzturēšanās veselībai nevēlamā vidē (piesmēķētas telpas, automašīnu tuvumā u.c.). ● Veidojas pozitīva attieksme pret apkārtējo vidi. ● Apzinās, ka ikviens var būt līdzdalīgs veselīgas vides veidošanā skolā, mājās, pilsētā, ciemā utt.
DATORATKARĪBA UN CITI ATKARĪBU IZRAISOŠIE PROCESI. TO IZRAISOŠIE FAKTORI	● Ir priekšstats par datoratkarību, citiem atkarību izraisošiem procesiem un bīstamību, ko tie nodara. ● Atbilstoši savam vecumam izprot un apzinās pamatnoteikumu nozīmīgumu, strādājot ar datoru, citām jaunajām tehnoloģijām.

4.- 6. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
PERSONĪGĀ HIGIĒNA. RŪPES PAR ĀRĒJO IZSKATU	● Apzinās personīgās higiēnas nozīmi gan savas veselības uzturēšanā, gan savstarpējā saskarsmē, izprot tās ievērošanas nepieciešamību. ● Izprot jēdzienu „personīgā higiēna”, zina, kādas darbības tās ietvaros nepieciešams veikt. ● Prot izvēlēties piemērotus apavus, apģērbu un kosmētikas līdzekļus. ● Veido paradumu rūpēties par savu ārējo izskatu.
SAKOPTA APKĀRTĒJĀ VIDE UN PAŠAPKALPOŠANĀS PRASMES	● Saprot veselīgas, drošas un sakoptas dzīves un darba vides nozīmīgumu, nosacījumus un pasākumus, kurus veicot var samazināt vai izvairīties no veselības apdraudējumiem. ● Veido motivētu nepieciešamību, paradumu uzturēt ap sevi sakoptu vidi un rūpēties par tās sakārtošanu.
ĀRĒJĀS VIDES IETEKME UZ CILVĒKA VESELĪBU	● Var nosaukt un atpazīst ārējos faktorus, kuri var ietekmēt cilvēka veselību (troksnis, putekļi, sadzīves ķīmija, grauzēji, insekti u.c.). ● Apzinās rīcību, kāda nepieciešama ārējo faktoru mazināšanai vai novēršanai.
DIENAS REŽĪMS. VESELĪBU IETEKMĒJOŠU PARADUMU VEIDOŠANĀS	● Prot atpazīt, nosaukt un raksturot ikdienas situācijas, kas ietekmē cilvēka veselību (ilgstoša atrašanās pie datora, nepietiekams laiks miegam, ēšanas režīms u.c.). ● Prot atpazīt neveselīgu uzvedību un rīcību. ● Ievēro un apzinās neveselīgu vidi sev apkārt. ● Spēj saprātīgi un lietderīgi plānot laiku dienas darbiem un atpūtai.

7.- 9. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
PUSAUDŽU UN JAUNIEŠU DZIMUMA NOBRIEŠANA, UN PERSONĪBAS	● Izprot fiziskās (primāro un sekundāro dzimuma pazīmju veidošanās), psihiskās, emocionālās izmaiņas savā organismā un ir gatavs tās pieņemt.

ATTĪSTĪBA (DAŽĀDAS PĀRVĒRTĪBAS MANĀ ĶERMENĪ, JAUNAS SAJŪTAS UN IZJŪTAS). RAKSTURĪGĀS PUSAUDŽU ĪPAŠĪBAS PUBERTĀTES PERIODĀ	• Veidojas nepieciešamība un ir prasmes ievērot higiēnas normas. • Apzinās raksturīgās pusaudžu īpašības pubertātes vecumā un spēj adekvāti rīkoties. • Spēj izprast emociju izpausmes savos vienaudžos. Spēj sevi novērtēt un pozitīvi ietekmēt savu veselību.
AR DZIMUMA PIEDERĪBU SAISTĪTĀS RAKSTURA, UZVEDĪBAS IEZĪMES. SEKSUALITĀTE KĀ NEATŅEMAMA PERSONĪBAS SASTĀVDAĻA. CIEŅA PRET SAVU UN PRETĒJO DZIMUMU. ATBILDĪBA SAVSTARPĒJĀS ATTIECĪBĀS, T.SK. DZIMUMATTIECĪBĀS	• Ir pozitīva attieksme un cieņa pret savu dzimumu un pretējo dzimumu. • Apzinās savu dzimumu un ar to saistītās rakstura un uzvedības iezīmes un prot respektēt pretējā dzimuma atšķirības. Veidojas pozitīva attieksme pret jēdzieniem sievišķība un vīrišķība. • Spēj atbilstoši izvērtēt sava rakstura iezīmes dzimuma piederības kontekstā. • Apzinās savu seksualitāti kā neatņemamu personības attīstības sastāvdaļu, izprot jēdzienu par atbildību savstarpējas attiecībās un dzimumattiecībās. • Ir informēts par jauniešiem piemērotām un pieejamām kontracepcijas metodēm.
DAŽĀDU JŪTU IZPAUSMES VEIDI (VERBĀLIE UN NEVERBĀLIE), TO IZVĒRTĒŠANA	• Apzinās, ka jūtas un emocijas ir katra cilvēka dabiskas izpausmes, kam ir svarīga nozīme attiecību veidošanā. • Ir izpratne par dažādām jūtu paušanas iespējām. • Spēj savaldīt savas jūtas, prot tās paust, neaizvainojot citus. Izprot, spēj pieņemt un cienīt citu paustās jūtas.
NARKOTISKO, PSIHOTROPO, KĀ ARĪ JAUNO PSIHOAKTĪVO VIELU, ALKOHOLA, SMĒĶĒŠANAS IETEKME UZ VESELĪBU	• Apzinās atkarību izraisošo vielu lietošanas cēloņus, motīvus un sekas, kā arī ir prasmes uzlabot savu emocionālo stāvokli, neizmantojot sev un citiem kaitīgus paņēmienus. • Ir izpratne par medikamentu lietošanas noteikumiem. • Ir izpratne par jauno psihoaktīvo vielu (zāļu maisījumi, vīraki u.c.) lietošanas negatīvo ietekmi uz veselību. • Ir prasme izvērtēt dažādas situācijas un pieņemt veselībai pozitīvus lēmumus. • Spēj pretoties negatīvam psiholoģiskam spiedienam. Spēj izvēlēties piemērotas nodarbošanās savā brīvajā laikā. • Izprot alkohola un tabakas reklāmas būtību. • Zina institūcijas un organizācijas, kur vērsties pēc palīdzības. • Zina savus pienākumus un tiesības attiecībā uz atkarību izraisošo vielu lietošanu (pasīvā smēķēšana u.c.)

AZARTSPĒĻU ATKARĪBA. DATORSPĒĻU ATKARĪBA. INTERNETA ATKARĪBA	• Izprot šo atkarību negatīvo ietekmi uz cilvēka psihisko un fizisko veselību. Ir prasme atteikties no nevēlama piedāvājuma. • Spēj izvēlēties piemērotas nodarbošanās savā brīvajā laikā. • Zina institūcijas un organizācijas, kur vērsties pēc palīdzības.
VESELĪGA VIDE	• Zina vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību. Izvēlas sev labvēlīgu un veselībai nekaitīgu vidi. • Saprot, ka ikviens var būt līdzdalīgs veselīgas vides veidošanā skolā, mājās, pilsētā, ciemā utt.

Tēma: DROŠĪBA

Pamatojums: Drošības jautājumu apguves uzdevumi ir palīdzēt bērniem un jauniešiem izprast to nozīmi savas un citu veselības un dzīvības saglabāšanā. Šo tēmu apgūvē būtiskākais ir neaprobežoties tikai ar noteikumu zināšanu, bet gan veicināt noteikumu ievērošanu, to izpratni un attieksmes maiņu pret iegūto zināšanu pielietošanu praksē.

Tēma „Drošība” ietver drošības jautājumus dažādās sadzīves un ekstremālās situācijās - drošību ikdienā, satiksmes drošību, elektrodrošību, ugunsdrošību, gāzes drošību, drošību uz ūdens, rīcību dabas stihijās un citās ekstremālās situācijās, personīgo drošību un aizsardzību pret vardarbību.

Mērķis:

Veidot izpratni par drošības jautājumu apguves nepieciešamību un ievērošanu ikdienā savas un citu drošības un veselības saglabāšanā.

Uzdevumi:

- rosināt izpratni par drošības veidiem;
- attīstīt prasmes novērtēt drošību un rīkoties dažādās situācijās;
- sekmēt skolēnu atbildību lēmumu pieņemšanā savas un citu drošības nodrošināšanā.

1.- 3.KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
SATIKSMEŠ DROŠĪBA	
CEĻŠ UZ SKOLU	• Prot izvēlēties drošāko maršrutu no mājām līdz skolai un atpakaļ. • Prot pareizi pārvietoties pa izvēlēto ceļu un šķērsot ielu savas mājas, skolas tuvumā.
GĀJĒJS, TRANSPORTLĪDZEKĻA VADĪTĀJS, PASAŽIERIS. SABIEDRISKAIS TRANSPORTS UN PIETURAS	• Pārzina transporta līdzekļu veidus. • Prot ievērot atbilstošos uzvedības noteikumus sabiedriskajos un personiskajos transporta līdzekļos. • Prot pareizi iekāpt transporta līdzeklī un izkāpt no tā. • Izprot vadītāju un brīdinājuma signālu nozīmi gājējiem.
SATIKSMEŠ REGULĒŠANA AR LUKSOFORU UN CEĻAZĪMĒM	• Prot šķērsot ielu regulējamā vai neregulējamā krustojumā, ceļu un dzelzceļu. • Pazīst nozīmīgākās ceļa zīmes un apzīmējumus. • Orientējas transportlīdzekļu braukšanas virzienos pa ielām un ceļiem, to paredzamajos manevros.

SATIKSMEŠ NEGADĪJUMI UN TO CĒLOŅI	Spēj novērtēt bīstamas situācijas un prot atbilstoši rīkoties tajās, prot lietot gaismas atstarotājus.
VELOSIPĒDS	Zina un ievēro nosacījumus braukšanai ar velosipēdu, prot izvēlēties un izmanto drošāko atļauto ceļu.
DROŠĪBA EKSTREMĀLĀS SITUĀCIJĀS	
DABAS KATASTROFAS: VĒTRA, PLŪDI, NEGAISS U.C.	- Zina, kā pareizi uzvesties negaisa, vētras un plūdu u.c. negadījumos. - Apzinās radīto postījumu sekas. Prot izsaukt palīdzību un neapjukt, lai palīdzētu sev un citiem.
ŪDENS	Apzinās un ievēro drošības noteikumus ūdenī, uz ledus un ūdenskrātuvju tuvumā.
KARSTI UN AUKSTI LAIKA APSTĀKĻI	Apzinās drošības noteikumus karstos un aukstos laika apstākļos.
ELEKTROIERĪCES	- Izprot dažādu elektroierīču funkcijas. Lietojot elektroierīces, prot ievērot drošības noteikumus un lietošanas instrukcijas. - Apzinās elektrodrošības noteikumu neievērošanas sekas.
PIROTEHNIKA	Izprot pirotehnikas bīstamību un zina, ka to bērni nedrīkst lietot.
UGUNS	- Apzinās, kādu postu var radīt neuzmanīga rīcība ar uguni. - Zina, kur uguni izmanto sadzīvē un ievēro ugunsdrošības zīmes. - Prot novērtēt uguns bīstamību un atbilstoši rīkoties. - Nedezina kūlu un sadzīves atkritumus.
RĪCĪBA NELAIMES GADĪJUMĀ DROŠĪBAS DIENESTI	- Apzinās, kādu palīdzību var sniegt dažādi drošības dienesti. - Prot izsaukt drošības dienestus un raksturot notikušo. - Zina, kādos gadījumos nepieciešama evakuācija un kā rīkoties.
SKOLAS EVAKUĀCIJAS PLĀNS	Zina, kur skolā atrodas evakuācijas plāns un kā rīkoties trauksmes gadījumā.
NEVĒLAMI SVEŠINIEKI	- Apgūst drošības pasākumus, kas jāievēro, ja mājās un uz ielas atrodas viens. - Prot rīkoties un izvairīties no nepatīkamām situācijām, ja parādās nevēlami svešinieki, t.sk. dzīvnieki. - Prot meklēt palīdzību, ja nokļūst nepatīkamā situācijā.

4. - 6. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
SATIKSMEŠ DROŠĪBA	
SATIKSMEŠ NOTEIKUMI GĀJĒJIEM UN PASAŽIERIEM.	Prot ievērot pasažieru drošības noteikumus un pienākumus dažādos sabiedriskajos transportlīdzekļos.

	● Prot ievērot pareizas uzvedības noteikumus stacijā un autoostā, sabiedrisko transportlīdzekļu pieturās.
TRANSPORTA LĪDZEKĻI.	● Prot raksturot transportlīdzekļus. Izprot transportlīdzekļa jaudu, kustības mobilitāti, bremzēšanas attālumu. ● Nepakļauj sevi un citus briesmām, bojājot transporta līdzekļus un apdraudot to kustību.
VELOSIPĒDISTS KĀ SATIKSMES DALĪBNIEKS UN VELOSIPĒDA UZTURĒŠANA BRAUKŠANAS KĀRTĪBĀ.	● Zina, izprot un ievēro praksē velosipēda vadītāja noteikumus, droši iesaistoties satiksmē ar velosipēdu. ● Prot noteikt velosipēda tehniskās daļas un raksturot to nozīmi. ● Nodrošina savu un velosipēda pamanāmību uz ielas vai ceļa.
RĪCĪBA CEĻA SATIKSMES NEGADĪJUMOS.	● Prot pareizi rīkoties un meklēt palīdzību nelaimes gadījumos.
DROŠĪBA EKSTREMĀLĀS SITUĀCIJĀS	
DROŠĪBA EKSTREMĀLĀS SITUĀCIJĀS UN EVAKUĀCIJA	● Prot adekvāti rīkoties un rast nepieciešamo palīdzību dabas katastrofu gadījumos, izsaucot atbildīgo institūciju pārstāvjus. ● Prot pareizi rīkoties trauksmes laikā. Rīkojas saskaņā ar evakuācijas plānu.
ŪDENS	● Prot izvērtēt un nepieļaut riska situācijas ūdenī, uz ledus un ūdenskrātuvju tuvumā.
PIROTEHNIKA	● Prot novērtēt pirotehnikas bīstamību un apzinās nepareizas rīcības sekas.
BĪSTAMIE ATRADUMI (LĀDIŅI, ĶĪMISKĀS VIELAS, MEDIKAMENTI, ŠĻIRCES U.C.).	● Prot rīkoties, konstatējot bīstamos atradumus, un apzinās nepareizas rīcības sekas.

7. - 9. KLASE

TĒMAS	PAREDZAMĀIS REZULTĀTS
SATIKSMES DROŠĪBA	
SATIKSMES DALĪBNIEKA ATBILDĪBA	● Apzinās savu lomu un atbildību satiksmes kustībā.
MOTORIZĒTIE TRANSPORTLĪDZEKĻI	● Zina, kurus transportlīdzekļus un ar kādiem nosacījumiem var vadīt pusaudžu vecumā. ● Iesaistoties ceļu satiksmē, ievēro satiksmes noteikumus.
DROŠĪBA EKSTREMĀLĀS SITUĀCIJĀS	
UGUNSDROŠĪBA	● Ievēro ugunsdrošības noteikumus un spēj ietekmēt citus saprātīgai rīcībai saskarē ar uguni.
CIVILĀ AIZSARDZĪBA. EVAKUĀCIJA	● Prot pareizi rīkoties evakuāciju (skolā un citās sabiedriskās vietās) gadījumos.

	• Nerada situācijas, kurās nepieciešama evakuācija (viltus trauksmes, zvani utt.), un apzinās atbildību.
DROŠĪBA MASU PASĀKUMOS UN SABIEDRISKĀS VIETĀS	• Prot novērtēt situāciju masu pasākumos un sabiedriskās vietās un atbilstoši tai rīkoties.
PAŠAIZSARDZĪBA	• Apzinās paš aizsardzības būtību un prot to pielietot. Prot sargāt savu personisko mantu. • Prot pareizi rīkoties, ja konstatēta personisko mantu zādzība.
PIROTEHNIKA	• Lieto sertificētu pirotehniku atbilstoši instrukcijai, nepakļaujot sevi un citus briesmām.
PIRMĀ PALĪDZĪBA NELAIMES GADĪJUMOS	• Prot pareizi rīkoties dažādos nelaimes gadījumos, pasargājot sevi un citus no tiem. • Nelaimes gadījumā prot izsaukt atbildīgos dienestus.

KLASES STUNDĀS IZMANTOJAMO METOŽU APRAKSTS

NOSAUKUMS	ĪSS RAKSTUROJUMS	NORISES PLĀNOJUMS
DARBS AR MASU MEDIJIEM	Skolotājs piedāvā skolēniem kādu no mediju piedāvātajām informācijām uzdevumu veikšanai. Masu mediji veido skolēnu redzesloku pat vēl vairāk nekā izglītības sistēma. Svarīgi skolēniem ir iemācīties saprast mediju valodu, pasniegto realitātes atspoguļojumu, saprast atspoguļoto notikumu cēloņus, atpazīt piedāvātās informācijas mērķus. Skolēni mācās izteikt savu viedokli par informāciju TV, radio, avīzēs, žurnālos utt. Nozīmīgi iekļaut arī filmu skatīšanos, lai mācītos tās vērtēt.	Sagatavošanās. Skolotājs ir rūpīgi saplānojis uzdevumus pirms atbilstošām aktivitātēm. Sagatavo skolēnus, piemēram, filmas tematikai, pastāsta par jautājumiem, kurus uzdos pēc filmas skatīšanās, kam jāpievērš uzmanība, skatoties filmu. Analīze. Skolēni atbilstoši izvirzītājiem uzdevumiem veic kritisku skatīšanos/ klausīšanos vai skatīšanos. Iegūst informāciju – analīzē, veido jautājumus vai atbild uz jautājumiem. Saruna. Tiek apspriesti skolēnu veiktie uzdevumi, viņu secinājumi par uztverto un saprasto.
DISKUSIJA	Diskusijā tiek izpētīta un apspriesta kāda	Sagatavošanās. Tiek izlemts, kam, kad, kur, ar ko, par ko ir jādiskutē,

	problēma/ jautājums, lai tās dalībniekiem veidotos sava attieksme pret piedāvāto tematu. Senāk tika uzskatīts, ka diskusijas uzdevums ir atrast “objektīvo patiesību”, tagad tā ir drīzāk argumentācijas pārbaude par kādu tēmu un savas spriestspējas uzlabošana. Tā ir mācīšanās, izmantojot dialektiski pretstatītas tēmas vai pozīcijas, starp kurām skolēniem jāizlemj pēc iepriekš norunātiem spēles noteikumiem. Skolēni cenšas izprast un pieņemt citu viedokli, mācās skaidri un precīzi formulēt savu viedokli. Diskusija ir sadarbība grupā un sekmē skolēnu komunikācijas prasmes, taču tik pat nozīmīga tā ir paškompetences attīstīšanai, piemēram, ir jāapgūst prasme pārvarēt bailes, nedrošību sevī, runājot auditorijai. Galvenie skolēna uzdevumi diskusijā: skaidri izteikt savas domas; ieklausīties citos, izprast citu viedokli, uzņemties atbildību. Diskusijas metode sekmē apgūt būtiskas vērtības: brīvību (katrs	kāds būs diskusijas veids, kādi būs diskusijas noteikumi. Tēžu izstrādāšana. Tiek izvirzītas, izstrādātas diskusijas tēzes. Argumentēšana. Notiek diskusija - vispirms pamatojošus un atspēkojošus argumentus izsaka proponenti, pēc tam – oponenti. Vēlāk var iekļaut citus argumentus. Novērtēšana. Diskusiju var noslēgt pat ar balsošanu (balsot var pat klausītāji). Izmantojami visi diskusiju veidi: punktētā diskusija; piramidālā diskusija; debates, sniegabumba; plenārdiskusija, 2 cepuru diskusija (vienai un tai pašai personai ir par un pret loma, ko parāda cepuru maiņa.)
--	---	---

	dalībnieks var piedāvāt savu domu, ideju, viedokli; vienlīdzību (vienmēr tiek uzklausīti visi viedokļi); cieņu pret cilvēku (var apstrīdēt viedokli, nevis pašu cilvēku; tiek respektēts katra dalībnieka viedoklis).	
DRĀMAS METODE	Tā tiek uzskatīta par instrumentu, kas palīdz attīstīties ikvienam cilvēkam, veikt vingrinājumus dzīves mākslā, atklājot sevi un savus uzskatus. Drāmas metode ietver trīs būtiskas pakāpes: 1) paplašināt zināšanas par sevi (ietvertas zināšanas par savu ķermeni, savācām spējām, savu “es”); 2) paplašināt zināšanas par citiem, par konfliktu risināšanu (mēģina saprast citus – klasesbiedrus, ģimeni, skolotājus utt., iemācīties viņos klausīties un sazināties); 3) paplašināt zināšanas par sabiedrību (kā sabiedrība darbojas, ko tā prasa no indivīda). Šī metode aptver maņu un koncentrēšanās vingrinājumus, runu, dziesmas, izteikšanās vingrinājumus, vienkāršas improvizācijas, ritmiku.	Piemēram, uzdevums “Krēsls” (sekmē koncentrēšanās spējas): izvēlas kādu krēslu/priekšmetu, manipulē ar to – izspēlējot dažādas objekta pozīcijas un iekļaujot tajā citus dalībniekus. Sagatavošanās/iejušanās. Krēsls tiek nolikts klases vidū un uzsākta diskusija par krēsla pielietošanas iespējām. (Tiek aicināti apzināties savu emocionālo noskaņojumu un koncentrēties.) Spēle. Katrs skolēns pēc kārtas paņem krēslu un parāda, kā vēl varētu izmantot krēslu (apgāž krēslu ar kājām gaisā un iedomājas, ka tā ir dzimšanas dienas torte un nopūš 4 svečītes. Refleksija.
KLASES PĀRRUNAS	Pārrunās skolēni tiek iesaistīti kā sociāli vienlīdzīgi, atbildīgi klases dalībnieki.	Ievada saruna. Rosina skolēnu interesi par tematu un sagatavo viņus

	Skolotājs ir grupas vadītājs. Grupas pārrunas palīdz skolēniem saprast sevi un citam citu, kā arī vērtēt savu motivāciju un uzskatus, palīdz izpētīt un saprast problēmas, kā tās risināt savā klasē un skolā. Klases pārrunas stimulē bērnus klausīties citos, palīdzēt citiem. (Dalīta atbildība.) Pārrunās tiek noteikti grupas likumi un sekas.	pārrunām. Tas parāda skolēnu vispārējo attieksmi pret šo tēmu. Izzināšana. Skolēns izsaka savas domas un izjūtas par tēmu, atbildot uz jautājumiem (sākumā tie ir vispārīgāki, pēc tam kļūst arvien konkrētāki). Tā ir iespēja bērniem izpaust savas problēmas, apzināties tās un salīdzināt savu pieredzi ar citiem. Tiek veicināta jauna izzinoša un emocionāla mācīšanās. Tiek saredzēti citu uzskati un domas, tiek domāts par citiem, nevis par sevi. Skolotājs palīdz bērniem iegūt izpratni par doto tēmu. Darbība. Konkrētu ideju meklēšana, kā risināt jautājumus, kas sagādā skolēniem problēmas. Tiek uzsvērtas specifiskas uzvedības pārmaiņas. Skolēni piedāvā veidus, kā tikt galā ar noteiktu problēmu (bērni vairāk ieklausās savu vienaudžu padomos!). Nobeigums. Kopsavilkums un iespēja skolēniem pateikt, ko viņi ir apzinājušies.
KLASES SANĀKSMES – RIŅĶA LAIKS	Klases ikdienas notikumi prasa to kopīgu apspriešanu. Tas ir laiks/iespēja, kad spriest par attiecībām, vienādajām tiesībām, draudzību, taisnīgumu u.c. Šajā laikā skolēni var arī izzināt savu pieredzi un apzināties savu individualitāti. Tā ir arī iespēja mācīties sadarbību un pieprasa Attīsta spēju spriest, respektējot morāles normas un gatavību izturēties un rīkoties atbildīgi. Sekmē sociāli pieņemamu uzvedību, kas balstās uz izpratni, kāpēc šāda uzvedība ir vēlama, pareiza un	Sanāksmes sākums – iesildīšanās spēles, vingrinājumi. Skolēni sēž aplī (tiek nodrošināts savstarpējs redzes kontakts). Sākumā nepieciešams atgādināt par pamatlikumiem: nevienam nav tiesību otru pazemot; neviens nedrīkst cita vārdu lietot negatīvā nozīmē; visiem ir jāklausās ikviens runātājs; ikvienam tiek dota iespēja runāt. Spēles sanāksmes sākumā domātas, lai mazinātu spriedzi vai arī lai palīdzētu koncentrēties, nomierināties un darboties mērķtiecīgi. Atklāta saruna. Sanāksmes struktūra vienmēr ir līdzīga, mainās tikai tās saturs. Sarunas laikā var dot kādu priekšmetu skolēniem, kas nosaka, kam un kad ir tiesības runāt. Skolotājs var ierosināt par kādu

	nepieciešama. Tā ir iespēja regulāri nodrošināt iespēju apspriest to, kas skolēnus satrauc, apsvērt un pārrunāt problēmas, izstrādāt risinājumus, darbības plānus. (Sanāksmes norise ir tikpat svarīga kā saturs!)	noteiktu tematu vienu teikumu, kuru visi turpina, piemēram, “Man vajadzīga palīdzība, jo es...”
MAPE	Mapē tiek iekļauta skolēna izveidota pašaudzināšanas programma kādam noteiktam laika posmam un piezīmes, kritisks pašnovērtējums par programmā izvirzītajiem sasniegtajiem / nesasniegtajiem kritērijiem. Skolēns pats veido šo mapi, izvēloties, kādu informāciju vēlas tajā iekļaut. Skolotājs plāno individuālas sarunas ar skolēnu, lai pēc noteikta perioda varētu kopīgi izvērtēt gan sasniegtos rezultātus, gan problēmas, kas radušās. Tas veicina pašizpēti, pašanalīzi, pašregulāciju.	Sagatavošanās. Tiek pārrunāts par skolēnu vajadzībām sevi izzināt un izvēlēties mērķus sevis pilnveidošanai. Tiek izstrādāta programma, kā var īstenot savus nodomus. Mapes veidošana. Tiek precizēts, kādu informāciju par skolēnu ietvers mapē, kā analizēs sevi un savus sasniegumus. Šajā posmā skolotājam nepieciešams īpaši atbalstīt katru skolēnu, lai attīstītu skolēnu pašanalīzes un pašnovērtēšanas prasmes. Analīze un novērtēšana. Individuālajās sarunās ar skolēniem sekmē viņu izpratni: kā, kad, kur, kāpēc es tā domāju un rīkojos. Rezultātā top atkal jauna programma vai papildinājumi iepriekš veidotajai programmai.
PROJEKTA METODE	Skolēni tiek iesaistīti: 1) izpētes projektos, kuru mērķis – iegūt un sistematizēt informāciju vai noskaidrot, izzināt kādu problēmu; 2) darbības projektos, kuru mērķis – veikt reālas, praktiskas, konkrētas izmaiņas	Projekta iniciatīva. Skolotājs vai kāds no skolēniem ierosina projektu – ir ideja, kāds ievēribas cienīgs pasākums, darbības vēlme utt. (Jebkuras dzīves parādības var kļūt par projekta iniciatīvu!) Svarīgākais – lai skolēni varētu brīvi izteikt savas domas. Iniciatīvu sistematizācija. Skolēnu radušās idejas tiek kopīgi analizētas

	klases, skolas, vietējās sabiedrības mērogā. Tie ļauj skolēnam līdzdarboties nozīmīgu problēmu risināšanā un apgūt prasmi pieņemt atbildīgus lēmumus. Projekta metode nodrošina bērna pamatvajadzības, kas ir svarīgas viņu personības attīstībai: būt pieņemtam, būt piederīgam savai klasei; būt līdzatbildīgam; iemācīties jaunu pieredzi, izteikt sevi, piedalīties un apliecināt sevi.	(iepriekš vienojas par formu, kādā to darīs). Šis posms beidzas ar projekta skici – jomu, kurā skolēni turpmāk darbosies. Tā nav jāapraksta detalizēti, iezīmē tikai galvenos elementus. Piemēram, vienojas, ka semestra laikā katrā klases stundā strādās ar informāciju par to, kā var izvēlēties un sasniegt dzīves mērķus. Darbības jomu kopīga attīstīšana. Izveidojas projekta plāns – tiek nolemts, ko, kurš, kā dara un arī kāpēc kāds kaut ko dara. Realizācija. Aktivitātes darbības jomā, projekta realizācija. Projekta norise ir atkarīga gan no grupas iekšējās struktūras, gan ārējiem nosacījumiem – telpas, laika un citiem resursiem. Realizācijas laikā tiek iekļauts “plānots laiks”, kad tiek pārrunāts sasniegtais, problēmas, meklēti jauni risinājumi. Projekta noslēgums. Skolēni grupā apspriež projekta rezultātu (tāpat kā projekta iniciatīvu). Tiek izvērtēta grupas sadarbība: kā tika ievērota vienošanās, kuras darbības vēlmes īstenojās/neīstenojās utt.
SARUNAS MAZĀS GRUPĀS	Skolēni sarunās apmainās ar viedokļiem, vērtējumiem un pieredzi. Ikviens grupā izsaka savu viedokli un gūst informāciju no citiem. Sarunām skolotājs izvirza noteiktus uzdevumus un noteikumus. Par sarunas tēmu var kļūt arī paši spēles noteikumi. Sarunas attīsta komunikatīvās prasmes.	Sagatavošanās. Tiek izveidotas grupas un vienojas par sarunas tēmu un noteikumiem. Saruna. Novērtēšana/refleksija. Analizē gan sarunas norisi, gan sarunas rezultātus.

SIMULĀCIJAS SPĒLES	Skolēni iejūtas lomās un darbojas iedomātā vidē. Tipiskākie uzdevumi ir atrast, pamatot un prezentēt savu lēmumu un risinājumu specifiskās situācijās. Sarežģītas ir tās situācijas, kurās skolēniem nepieciešams izmantot apjomīgas fona zināšanas, lai varētu iejusties lomā. Pedagoģi palīdz skolēniem izpētīt problēmsituācijas aspektus un salīdzināt alternatīvos viedokļus. Tas sekmē skolēniem arvien skaidrāk apzināties savu viedokli, savu reakciju – izprast savu uzvedību un rīcību. Īpašu audzinošo efektu gūst, ja tiek izmantoti fakti, kas ilustrē sociālās problēmas un tiek nodrošināta situācija, ka skolēni atklāti var izteikt savu viedokli. Simulācijas spēles var palīdzēt skolēniem apzināties personas vērtības un uzvedību, apgūt personu savstarpējo attiecību problēmu risināšanas stratēģijas. Tās sekmē empātijas attīstību – spēju just līdzīgi citu emocijām, pārdzīvojumam, iejusties otra cilvēka situācijā un to saprast.	Sagatavošanās. Nepieciešams precīzi analizēt vides iezīmes, lai šo situāciju varētu atveidot pēc iespējas tuvāk realitātei. Skolēni tiek ievadīti situācijā/problēmā. Parasti tiek piedāvātas kompleksas situācijas, un skolēni iepazīstināti ar spēles nosacījumiem. Spēles sagatavošana. Skolēni analizē un sadala lomas. Vienojušas par spēles variantu, iejūtas problēmsituācijā un lomā. Spēle. Skolēni vai nu pa vienam vai grupās veic spēles darbības. Novērtēšana. Spēles problēmsituācijas tiek attiecinātas uz pašreizējo dzīves pieredzi un tās problēmām, tiek analizēti rīcības vispārējie principi. Nepieciešams izvērtēt veiksmes un neveiksmes, kā arī spēles norises kvalitāti. Iespējams izmantot visdažādākos veidus: lomu spēles, plānošanas spēles, lietišķās spēles; personu simulācija; likumu spēles, datorsimulācijas.
----------------------------------	---	---

SITUĀCIJU ANALĪZE	Skolēni individuāli vai grupās strādā ar materiāliem par kādu situāciju/gadījumu. Skolēnu uzdevums ir atrast, pamatot un pēc tam prezentēt lēmumus un risinājumus katram konkrētajam gadījumam, salīdzināt tos ar reālām situācijām dzīvē. Dažādu situāciju analīze ļauj risināt reālus (vai reālajai dzīvei tuvus) notikumus klasē, ģimenē, skolā, sabiedrībā.	Sagatavošanās. Ir izveidots situācijas apraksts. Tiek sagatavoti materiāli (laikraksti, žurnāli, literārie darbi, video un audio materiāli) un skolēni tiek ierosināti konkrētai tēmai/uzdevumam. Analizēšana. Skolēni interpretē situāciju un cenšas iegūt vēl papildus informāciju par situāciju. (Kādi faktori sekmēja notikumu attīstību? Kāds bija notikuma iemesls? Vai rīcība varēja būt citāda? Kāda?) Izstrādāšana. Var izveidot grupas, lai salīdzinātu problēmu interpretācijas, pārbaudītu risinājumu iespējas un izdarītu secinājumus. Izvērtēšana. Tiek prezentēti rezultāti (lēmumi, rīcības plāns, ieteikumu pakete utt.) un diskutēts par atsevišķiem risinājumiem. Beigās tiek izlemts par vienu risinājumu. Pielietošana. Tiek salīdzināts atrastais risinājums ar dzīvē pieņemtajiem lēmumiem. Iespējamie varianti: novērtēšanas gadījums; izlemšanas gadījums; informācijas gadījums; problēmas atrašanas gadījums; problēmas risināšanas gadījums; izpētes gadījums; pastkastītes gadījums.
SPĒLES	Spēles pilda vairākas funkcijas: veicina skolēnu izziņas spēju attīstību; stimulē radošo procesu; palīdz attīstīt sadarbības prasmes, veidojot iecietīgu attieksmi pret citiem tās dalībniekiem; veicina spriedzes mazināšanos grupā, ļauj gūt pozitīvas emocijas un gandarījumu par veiksmīgu darbību.	Sagatavošanās. Tiek izvirzīts mērķis, motivēti skolēni, iepazīstināti ar noteikumiem un lomu pieņemšana. Spēles norise. Nepieciešams nodrošināt visu spēlētāju aktīvu līdzdarbību un līdztiesību, spēles noteikumu ievērošana. Jārūpējas par pozitīvu emocionālo fonu. Spēles noslēgums. Darbības un rezultātu izvērtēšana. Analīzi nepieciešams veikt pašiem spēles dalībniekiem.

		Piemēram, spēle “Draudzības koks”: skolotājs iestāda “koku” puķu podā, pie tā zariem piestiprina lapiņas ar uzdevumiem, kuras katru rītu (apmēram vienu nedēļu) paņem ikviens klases skolēns un dienas laikā to izpilda (Pasaki šodien A. kaut ko ļoti labu..). Šī spēle var palīdzēt skolēniem mācīties otrā cilvēkā pamanīt pozitīvo, par to priecāties.
VIZUALIZĀCIJA	Skolēni izveido dažādus simboliskus uzskates līdzekļus: domu kartes, shēmas, zīmējumus utt.	Sagatavošanās. Lai skolēni iedziļinātos tēmā, skolotājs sagatavo kādu “iesildīšanās uzdevumu”, piemēram, tematam par vidi klasē, tie var būt nepabeigti teikumi, kurus pabeidz katrs skolēns individuāli: mūsu klasē ir veiksmīga...; mūsu klasē es gribētu mainīt...utt. Vizualizēšana. Grupa veido kolāžu par sociālo vidi klasē, vērtējot savstarpējās attiecības. Izdomā kolāžas nosaukumu. Novērtēšana. Skolotāja kopsavilkums par vērojumiem kolāžas veidošanas laikā. Kolāžas tiek piestiprinātas klasē pie sienas un skolēni pārrunā kāda ir darba pamatdoma.

Audzināšanas darbs tiek īstenots sadarbībā ar pedagogiem, klašu audzinātājiem, atbalsta personālu, sadarbības institūcijām, vecākiem u.c. Visiem, kas iesaistīti audzināšanas darbā, ir jābūt atbildīgiem par savu pienākumu un tiesību zināšanu, izpratni un ievērošanu.

Direktore

T.Pulle